

DARBININKAS

LIII NR. 6 SECOND-CLASS ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIS - JANUARY 23, 1968 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Sutarta kontroliuoti tuos, kurie neturi...

Ar sutartis veda į taiką, ar į dviejų didžiųjų atominį monopolį? Mažuosius kontroliuos, kad jie nepasidarytų atomų; kas kontroliuos atomų monopolį turinčius?

Pagaliau sutarta:

Sovietų Sąjunga sausio 18 pranešė, kad ji priima atominės sutarties punktą, kuris kalba apie kontrolę tom valstybėm, kurios neturi atominio ginklo. Pagal naująjį punktą, priimtą Amerikos ir Sovietų, kontrolę vykdys tarptautinė atominė komisija (Vienoje); kontroliavimo būdus komisija sutars su atitinkamom valstybėm bendrai ar skyrium per 180 dienų nuo sutarties įsigaliojimo. O įsigalios pasirašius 40 valstybių ir atominis ginklus turinčiom Amerikai, Sovietams, Anglijai, Prancūzija ir kt. Kinija, kurios turi savo atomus, nuo sutarties pasirašymo atsisakė.

Derybos truko 4 metus. Pasukūnis kluvinys buvo kontrolės klausimas. Jam priešinosi Vokietija, Italija, Olandija, Liuksemburgas, į t a r d a m o s, kad kontrolė bus Sovietų agentų panaudota mokslinėm paslaptim išgauti.

Guatemaloje nelaukta išgarsėjo Amerikos misinės organizacijos Maryknoll nariai — 3 kunigai ir 4 vienuolės. Jie visi 7 dalyvavo pogrindy drauge su Castro komunistais. Viena iš svarbiausių vadų buvo sesuo Marian Peter. Savo viršinių įsakymo grįžti atsisakė paklausti. Pakenkė Maryknoll misijom, kada kaip tik sausio 16 to pogrindžio teroristai nužudė du Amerikos karo attache.

Sovietai ir Kolumbija sausio 19 atnaujino diplomatinis santykius po 20 metų pertraukos.

Prezidentas LBJ sausio 18 įsakė atstovybių užsienio personalą sumažinti 10 proc. — bus daugiau palikta dolerių namie.

Nusikaltimai Amerikoje per 1967 metų antrą pusę pagausėjo 14.4 proc., palyginti su metais anksčiau.

Mirimai nuo influencos ir plaučių uždegimo savaitę iki sausio 13 padvigubėjo.

Ką sutartis reiškia:

Amerikoje sutartis sutinkama su pasitenkinimu. Bendradarbiavimo su Sovietais šalininkam ji reiškia to bendradarbiavimo augimą. Vyriausybės partijai ji reiškia padėties stiprėjimą prieš rinkimus. Sovietams

ji reiškia, kad Amerika neduos jokios paramos Vokietijai kelyje į jos galimus atominis ginklus ir iš viso ji nuo to atsisakys. Amerikai ir Sovietams drauge reiškia atominio monopolio išlaikymą savo rankose. Jei steigiant Jungtines

Tautas visa valdžia buvo atiduota Saugumo Tarybai — keturiem karo laimėtojam, tai ši sutartis turėtų reikšti visos jėgos perkėlimą į dvejus rankas. (Su tuo nesutinka nei Prancūzija nei kom. Kinija). Vokietijai, Italijai, Indijai, Brazilijai ir kt., kurios neturi atominio ginklo, tereiškia, kad jo ir negalės turėti. Už tai jos negauna nieko, nors Indija buvo norėjusi, kad ji būtų garantuota nuo atominės agresijos, jei ją išstiks kom. Kinijos atmai. Nors neturintios išsipareigoja ir neturėti, bet jos turės sutartį pasirašyti, nes, N. Y. Times vertinimu, "sunku patikėti, kad bet kuri atomų neturinti valstybė... galėtų priešintis Sovietų, Amerikos ir pasaulio spaudimui..."

MASKVOJE IEŠKO SPRENDIMO

Tarp savaitės pradžios įvykių dėmesys nukrypsta į šiuos: — Anglijos min. pirm. Wilsonas sausio 22 kalbėjosi su Sovietų min. pirm. Kosyginu. Tą pat dieną Amerikos atstovas Thompsonas pristatė Kosyginui prezidento LBJ laišką.

Valstybės departamente š. Vietnamo atsiliepimas į prezidento LBJ pareiškimus dėl derybų priimtas kaip š. Vietnamo nenoras derėtis.

Cambodija apkaltino Amerikos kariuomenę sulaužius jos neutralumą. Amerika prisižino, kad žvalgybinis dalinys peržengė 50 jardų Cambodijos sieną.

5. Vietnamo kariuomenė veržiasi pirmyn Laose, neatleidžia puolimų ir P. Vietname ir Amerikos jėgos nuo Laos pasienio pasitraukė.

Amerikos bomboneis B-52 sausio 21 su 4 vandenilinėm bombom nukrito Grenlandijos leduose.

Saturno paleista raketa į mėnulį sausio 22 pakeliui sustreikavo.

Cambodija pasirodė nesanti neutrali. Sausio 22 Cambodijos kunigaikštis Sihanouk ir Jugoslavijos Titas paskelbė, kad jie remia š. Vietnamą ir P. Vietnamo vietkongus.

Bomboneis B-52 papildomai pranešama, nukrito 7 mylios nuo savo bazės Thule. Vienas lakūnas žuvo, kiti nusileido parašiuotais. Lėktuvas sudegė, bombų nerasta, gal jos nuskendo. Sprogimo pavojaus nėra. Tai jau 13 nelaimė su atominėm ir vandenilinėm bombom.

Apsaugos sekretorium prezidentas sausio 19 paskyrė vietoj McNamros Clark M. Clifford, savo draugą ir trijų demokratų prezidentų patarėją. Jis vertinamas kaip prezidento linijos šalininkas ir daugiau "vanagiškas" nei "balandiškas".

Lietuvoje sausio 7 mirė Melchioras Račkauskas, lotynų ir graikų kalbų specialistas, dirbęs nepriklausomoje Lietuvoje švietimo ministerijoje.

Clark M. Clifford, naujasis apsaugos sekretorius McNamros vietoje

Thompsonas, Amerikos atstovas, nuskubėjo su prezidento LBJ laišku pas Kosyginą

Clark M. Clifford, naujasis apsaugos sekretorius McNamros vietoje

SOVIETUOSE: kiek užsienio korespondentas turi laisvės

Liudmila Ginzburg ir Olga Galanskov, motinos nuteistųjų rašytojų, pakvietė pas save užsienio korespondentus. Užsienio reikalų ministerija telefonais išpėjo: jei korespondentai dalyvaus, jie gali būti išprašyti

Cambodija sausio 19 apkaltino Ameriką, kad jos lėktuvas įskridęs į Cambodijos teritoriją... 200 jardų.

Stony Brook, L. I., policija vedasi studentus dėl narkotikų. Vaizdas rodo moderniai aiškinamą laisvę: studentai turi laisvę vartoti narkotikus; policija turi laisvę studentus sulmti. Laisvė visiem...

Opinijos teismas komunizmui

Pasaulio opinijos teismas komunizmui už nusikaltimus prieš žmoniškumą prasidės vasario 19 ir truks iki vasario 21. Posėdžiai bus Washingtone, Georgetown universiteto "Tautų salėje".

Tarp liudininkų esą pakviesti — dr. Joseph Dunner iš Yeshiva universiteto (N. Y.); liudys apie žydų padėtį dabartiniu metu Sovietuose; dr. Herminio Portell Vila, Kubos diplomatas ir žurnalistas; Stefan T. Possony, istorikas, iš Hooverio instituto, vyskupas R. Wurmbrand, Rumunijos kalėjimuose atkentėjęs; Phillip Abbot Luce, buvęs prokininių komunistų "progresyvių partijos" narys; Herbert Philbrick, buvęs FBI agentas, insinfiltravęs į komunistų partiją; Eugen Lyons, Rusijoje gimęs Reader's Digest vyr. redaktorius.

Zinias teikia spaudos referentas Lee Edwards, Court of Public Opinion, 1221 Massachusetts Ave., Washington, D. C. 20005, tel.: 202-783-4098.

MALIKAS: ar tai nedraudžiama?...

J. Tautose Sovietų delegacijai vietoj Fedorenko vadovaus Jakov A. Malik, užsienių reikalų min. pavaduotojas nuo 1960 vidurinių rytų reikalams. Toks skyrimas rodytu, kuris klausimas Sovietų laikomas svarbiausiu ateinančiuose posėdžiuose. Maliko paskyrimo proga prisimenam, kaip jis mokėsi anglų kalbos. Esą jam skirtame vadovėlyje buvo pasakymas apie turtuolį, kuriam sunkiau įeiti į dangaus karalystę, kaip kuprunagariui pro adatos skylutę...

Malikas suabejojo, ar tai gali būti amerikiečių pasakymas. "Ne, tai iš Biblijos, bet jis Amerikoje dažnai vartojamas, "paaiškino mokytoja. "Tamsta sakai, kad kapitalistinis kraštas gali leisti tokį pasakymą skelbti?" kraipė galvą su nepasitikėjimu Malikas.

Sovietai, U. S. News... pranešimu, į š. Vietnamą pila per metus po 6 bilijonus su viršum.

VAISIUS IŠAUGO IR — IŠGAŠDINO...

Nelaukta kritika Amerikos švietimo sistemai ir jos vaisiui — studentui maištininkui ar studentui bėgliui iš esamos visuomenės

Jaunoji Amerika, studentai, susilaukia kritikos. Kritikos susilaukia ir sistema, kuri tuos jaunus akademikus rengia.

Išplėtoti jaunų žmonių sugebėjimą pareikšti savo sprendimą diskusijų keliu apie teka-muosius reikalus — tokia yra Amerikos tradicinė sistema. Bet jos rezultatas: "Užuot tuos

reikalus diskutavus su nusimanymu ir be aistrų, mes randame juos svarstant aistringai ir, aš bijau, su kuo mažiausiu nusimanymu".

Ne visi toki. Esą dvejopo akademinio jaunimo. Vieni "piktai karingi, kupini neapykantos, netolerancijos, pasiryžę imtis smurto permainingai pasiekti". Kiti pasyvūs, atitolę nuo pasaulio dienos reikalų, pasiryžę iš jo pabėgti į savo iliuzijų pasaulį.

Lietuvoje mirė Kipras Petrauskas

Lietuvoje sausio 17 po sunkios ligos, eidamas 83 metus, mirė Kipras Petrauskas, populiariai vadinamas Lietuvos operos tėvu. Palaidotas sausio 19 Rasų kapinėse Vilniuje.

K. Petrauskas gimė 1885 lapkričio 23 Keizių-Čeikinių kaime Švenčionių ap. į muzikos ir dainininko kelią pirmiausia įstatė jį brolis Mikas, kuris tada vargoninkavo Obeliuose. Ten Kipras mokėsi pradžios mokyklose, giedojo bažnytiniam chore. Kai Mikas išvyko į Petrapilį, Kipras vargoninkavo eilę parapijų. Antras jo žingsnis į dainininko "karjerą" buvo 1906 Vilniuje pastatyta brolio Miko opera "Birutė". Joje dainavo Kipras ir atkreipė į save dėmesį. "Vilniaus žiniose" paskelbtas atsisaukimas surinko kiek lėšų, kuriom Kipras buvo išsiųstas į Petrapilį mokyti. Naujas žingsnis buvo tik 1911, kada jis buvo priimtas į Marijos teatrą ir atsistojo šalia kitų to meto žinomų dainininkų.

Lietuvon grįžo 1920. Drauge su A. Sodeika, St. Simkum ir kt. važinėjo po Lietuvos kariuomenės dalinius koncertuodami. Tų pat metų gruodžio 31 "Traviatos" opera buvo pradėta Lietuvos operos istorija. Meniniai pasisekimo nuopelnai čia labiausiai priskiriami K. Petrauskui. Nuo to laiko jis dainavo apie 80 operų. Operoje sutiko net ir savo 70 metų sukaktį.

Paskiau buvo konservatorijos profesorius, kol turėjo pasitraukti, veik visai apakęs.

St. S(antvaras) Lietuvių enciklopedijoje šiaip apibūdina K. P. talentą: "P. balsas savo prigimtimi buvo retai plačios skalės lyrinis tenoras, lengvai siekias aukštąjį 'do' visuose registruose lygus, skardus ir nepaprastai gražaus tembro.. Nors jis Rusijoje mokėsi, jo dainavimo mokykla buvo daugiau itališka negu rusiška... Kaip dainininkas jis stovi greta ano laiko geriausių pasaulio tenorų... P. buvo pats talentingiausias liet. operos teatro dainininkas ir aktorius XXa. pirmojo pusėj".

Jeronimas Kačinskas 1936 vertino: "K. Petrauską, kaip vokalistą, reikia vertinti Europos mastu. Jei jis Europos scenose mažai tepasirodė, reikia kaltinti aplinkybes... Mes neturime tiek kontakto su kitais teatrais, kad galėtume laisvai propaguoti savosios operos meną" (Naujoji Romuva 891 p.).

Su svetima širdim beliko gyventi tik vienas dr. Blaiberis Pietų Afrikoje. Kalifornijoje Mike Kasperak sausio 21 mirė, išgyvenęs su svetima širdim 14 dienų.

Rumunija dalyvaus komunistinių partijų konferencijoje vasario 26 Budapešte. Jugoslavija atsisakė.

Sicilijos žemės drebėjimo sausio 15 žuvo 198, sužeis-ta 478.

Pirmuosius pažįstame iš kasdieninių pranešimų, kaip "jie spiegia, svaido, akmenis, daužo langus, esti policijos mušami, o kituose kontinentuose jie degina bibliotekas". Tenka abejoti, ar tai tikrai studentai. Tai greičiau panašu į Rusijos carinių laikų revoliucionierius, kurie nieko universitete nesimokė, o tik politika vertėsi.

Kita grupė, pasivadinę Hippias ar "gėliažmogiais", bėga iš visuomenės — laiko save tos visuomenės aukom. Iš tikrųjų jie gali būti laikomi jų pačių destruktvyvinių filosofinių suklydimų aukom. Pirmiausia jie yra aukos suklydimom, kad vardan sensacinių išgyvenimų galima su savim daryti eksperimentus tam tikrais chemikalais. Chamikalai turį pažadinti kūrybinius išgyvenimus. Tai klaida. Kūrybiniai išgyvenimai pasiekiami pastangom, veiksmu, o ne pasyviai pasiduodant chemikalom. Veikmuose auga žmogaus kūryba.

Antras suklydimas — tai tikėjimas, kad man viskas turi būti leista, vadinasi, visiška laisvė. Tačiau "nėra ir negali būti tokio dailto kaip visiška laisvė... Kiekvienas didis artistas tai žino. Kiekvienas didis filosofas tai pažįsta... Jei sakysite man, kad jūs esate pasiryžę neprisiimti jokių drausmės varžtų, tai aš jums pasaky-siu, kaip Dostojevskis pasakė savo skaitytojams, — kad jūs esate patys nelaisviausi žmonės... Kas kultyvuoja absoliutinę laisvę, kultyvuoja susinai-kinimą..."

Daugelis kalba apie savo idealą — meilę. Bet meilė reiškia išsipareigojimą kam kitam, savęs subordinavimą kam kitam.

O kai vienos ir antros grupės žmonės kalba apie "pilietinį neklusnumą", tai jie išduoda savo netikėjimą demokrati-ja, pasitikėjimą mažoms smurtu...

Nesistebėtum, jei tokias kritiškas mintis apie Amerikos švietimo sistemą ir to švietimo rezultatus rastum kokiam "konservatorių" laikrašty. Tačiau tos mintys buvo paskelbtos N. Y. Times Magazine. Ir jų autorius ne kokis "konservatorius" pedagogas, bet George F. Kennan. Tas pats Kennan, kuris prieš savaitę tame laikrašty buvo pristatytas kaip Amerikos "politinio idealizmo" kritikas. Dabar jis pasakė prieš akademinio jaunimo "kairįjį" sparną, vadindamas jį "maištininkais be programos", vadinasi anarchistais. Juos palydi karčiu vertinimu: esą jie daugiau žalos pridaro, griaudami socialinę ir politinę santvarką vardan savo išpažįtam utopijos. Esą taip pat lemiamasis blogis nėra socialinės bei politinės institucijos, bet žmogaus dvasios stipnybės.

Tuos Kennano vertinimus tenka čia sutikti kaip praregėjimą tų, kurie sėjo sėklą, pamatė iš jos išdygusį pašėlį ir jo nusigando. Praregėjimas, nors ir per vėlai.

Kas reikia žinoti, kad Jonuką išmokytum lotynų kalbos

Knygoje tarp gausių pasikalbėjimų randame autoriaus pasikalbėjimą ir su prof. Fr. W. Foersteriu, kurio paskaitų klausė Šveicarijoje Marija Pečkauskaitė Šatrijos Ragana ir kurio raštus ji vertė į lietuvių kalbą. Per tuos vertimus ano meto lietuvių jaunimas labiausiai ir buvo susipažinęs su Foersterio "Jaunuomenės auklėjimo" ir kitų veikalų mintim.

Pasikalbėjime autorius klausė žymų Europos pedagogą: "KUR SLYPI NUDIENINĖS PASAULINĖS KRIZĖS GILIAUSIOS ŠAKNYS?"

Foersteris atsakė: "Nūdieninės pasaulinės krizės giliausioji priežastis gali būti pavaizduota sekančiu drastišku palyginimu: Kas atsitiktų su žmogumi, jeigu jo galva būtų atskirta nuo jo organizmo? Visiškai tas pats atsitinka dabarties žmonijai, būtent, ta prasme, jog jau bus keli šimtmečiai, kai aukštesnis dvasinis pasaulis pamažu, bet radikaliai atskiriamas nuo gamtinio bei medžiaginio pasaulio. Šitas vyksmas, neaišku kodėl, buvo pavadintas "sekuliarizacija".

Pirmu požvilgiu, tarsi išreiškia labai nekaltą dalyką, būtent, "supasaulinimą" bei "supasaulėjimą". Pačioje pradžioje "sekuliarizacija" buvo ne kas kita kaip praktiško darbo pasidalinimas, atpalaiduojant religinio gyvenimo centrus nuo kaskart vis sudėtingesnės politinės ir socialinės veiklos uždavinių ir atsakomybės. Savaiame suprantama, jog šitokia darbo padala ir funkcijų diferenciacija buvo neišvengiamybė, vienok šis vyksmas turi vesti į katastrofą: nueita jau taip toli į kraštutinumą, jog iš visuomeninio gyvenimo ir aplamai iš gyvenimo visumos buvo išjungta, dvasinė bei dorinė vadovybė, ir tokiu būdu visa milžiniška medžiaginė žmonių pažanga buvo perleista tamsių aklių prigimties poveržė bei gaivalų pavojingai saulei. Psichoanalizės tvirtinimas, jog žmogus gyvena ir veikia, diriguojamas pasamnio, o ne aukštesnės prigimties, yra labai simptomiškas: yra tai nūdieninio žmogaus gyvenimo, visą vertybių hierarchiją apvertusio aukštyn kojom, tipinga iš-

Apie reikalą ir galimybes sujungti Europos ir Amerikos pedagogines patirtis

raška. Šitas pavyzdys yra trumpiausias atsakymas į klausimą, kame slypi šių dienų pasaulinės krizės pačios giliausios šaknys".

"IDOMU BŪTŲ IŠGIRSTI JŪSŲ NUOMONĘ APIE NŪDIENINĘ AMERIKIEČIŲ PEDAGOGIKĄ, JŪSŲ AKIMIS ŽIŪRINTI, KAS JOJE GERO IR BLOGO?"

"Mano atsakymą į šį klausimą galėčiau suglausti į žodžius: nūdieninė amerikiečių pedagogika yra žmogaus apsisprendimas be Dievo, tai reiškia, kad žmogus čia pats apsisprendžia ir save valdo, užmiršdamas savo prigimties dieviškąją kilmę ir paskirti. Žinoma, moderniosios amerikiečių pedagogikos galingas sąjūdis, išskėles savi-

valdos ir saviauklos idėjas, žymi nepaprastai didelę pažangą jaunuomenės auklėjimo metodologijoje. Vad. "naujas ugdymas" reikalauja, kad auklėjamoji veikmė į jaunimą nebūtų vien tik išorinė ir autoritetinė, bet atvirkesčiai, kad būtų sutelkiamos visos galimos pastangos į vidinį jaunimo prigimties gėlmės snūdinciu, kūrybinių galių pabudinimą, jų puoselėjimą ir panaudojimą praktiškams gyvenimo uždaviniams. Bet pamažu vis labiau ir labiau pasirodė šitos pedagogikos pernelyg pavojingas kraštutinumas: užuot perteikus jaunajai brestančiai kartai subrandusią gyvenimo patirtį, atskleidus jai antžmogiškąją dieviškąją būtį, nuosirdžiai padėjus ir nurodžius gyvenimo kelią, buvo visiškai atskirtos viena nuo antros dvi kartos: jaunoji ir senoji. Jaunimas nūn buvo pavestas jo paties neaiškiems -ūkanotiems jausmams ir mintims. Jaunimas, palikęs be vadovo, išgyveno skaudų smūgį. Šito prasidėjusio vyksmo pirmaisiais dešimtmečiais dar veikė religinių tradicijų įtaka, todėl dar ne visos minėtojo pragaistingo kraštutinumo pasekmės išėjo į viršų. Šiandien gi jau aišku, jog perskiriant tai, kas turėjo būti jungiama ir derinama, buvo pasirinktas kelias į sąmyšį ir praraia.

Kadangi čia reikalas eina apie gyvą mokyklinę praktiką, tai aukščiau išskeltus pedagoginius kraštutinius norėčiau pailustruoti sekančiu pavyzdžiu. Vieno amerikiečių žurna-

lo, skirto mokytojams, leidėjas pusiau rimtu, pusiau nerimtu būdu iškėlė klausimą: "Kas reikia žinoti, kad išmokytum Jonuką lotynų kalbos?" Į šį klausimą buvo atsakyta: "Reikia mokėti lotynų kalbą". Tada minėtojo žurnalo leidėjas atsakė: "Ne, visų pirma reikia pažinti Jonuką". Žinoma, amerikiečių pedagogikos stiprumas slypi tame, jog jiniai pažįsta Jonuką, bet jiniai pasirodė čia tiek vienašališka, jog, vardan Jonuko, jiniai pamiršo lotynų kalbą. Jiniai pamiršo pačią aukščiausią tiesą, į kurią jis turi stiebtis, kurios pagalba jis turi eiti į sąlytį su aukštesniu pasauliu, kad apvaldytų save ir gyvenimą. Taigi: būtinoji ir tikroji aukščiausia dviejų minėtųjų pedagoginių kraštutinių sintezė yra galima tik tada, kada du auklėjimo momentai, būtent, Jonuko pažinimas iš vienos pusės ir pažinimas tiesos, kuriai turi nusilenkti Jonukas, iš antros pusės, bus neatskiriamai sujungiami į vieną...

...Kaip autorius veikalo, pavadinto "Kaltė ir atlyginimas", kur buvo paliesta teigiama ir neigiama amerikiečių jaunuomenės auklėjimo bei pedagoginės praktikos pusė, 1912 m. aš buvau pakviestas skaityti Vokietijos jaunimo teisėjų kongrese paskaitą tema: "Auklėjimas ar bausmė?" Nustebinami visų tu jaunimo teisėjų, kurie buvo vienašališkai užsidegę amerikiečių pedagogine praktika, aš čia pat savo paskaitos pradžioje pareiškiau: **be bausmės nėra jokio rimto auklėjimo**... Tuoj po paskaitos atvyko pas mane vienas vokiečių pramonininkas ir pateikė šią problemą: "Jau kuris laikas, kai būrys praktikantų vogė mano fabrike varį. Pagaliau pavyko juos pačiupinti. Iš pradžių man atrodė būtina perduoti juos policijai, bet aš buvau labai paveiktas amerikiečių pedagogikos argumentu, jog nedera jaunuolių sugadinti gyvenimą kalėjimo bausme. Tad ką aš turiu daryti? Jeigu be niekur nieko paleisti šiuos jaunuolius, neduodant kokių nors būdu pajusti jiems blogo elgesio pasekmių, tada mano fabrike bus galas disciplinai". Aš atsakiau: "Pasirinkite jūs sekančią vidurio kelią (ir čia mes turime reikalo su Europos ir Amerikos pedagogikų sinteze):

— Trūksta ir technikos, ir mineralinių trąšų, ir herbicidų, ir geležies vis dar permaža. Permaži gamybos fondai. Daug kur mus laiko pažaboję visokie organizaciniai sunkumai, popierizmas ir biurokratizmas. Pagaliau paskutinė bėda — pagamintų produktų realizavimo sunkumai...

Ir prisimena Vasinauskas šią vasarą mirusį agronomą Justą Strazdą (buvusį nepriklausomybės laikais Ūkininko Patarėjo redaktorių) — kaip nuostabiai jis net ir kolchoze Krakėse sugebėjo pasiekti, palyginus su kitais, tiesiog stebuklingų rezultatų... Ir pasakoja, kaip jis tvarkė kolchozą — senųjų laikų apsišvietusio ūkininko būdu. Prisimena Vasinauskas dar agronomą Balį Šabanavičių bei "kitus"... Tie "kiti" greičiausiai irgi senos akademijos kartos. Visus Vasinauskas mini ilgesingai ir rodo, kaip geriausia pavyzdį. (Elta)

O tačiau, esą:

Prof. Foersteris (k.) ir prof. A. Ramūnas (d.)

CHICAGOS SUMANYMAI LAISVĖS KOVOS METAM

SPAUDA

Mintis, kad Vasario 16 minėjimai turi prašnekti ne tik lietuviams, bet ir nelietuviams — stiprėja. Pagal spaudos informacijas ir svarstymus mintis randa didelio atgarsio tarp Chicago lietuvių. Ten išaušo ir konkretūs sumanymai tai minčiai vykdyti.

Draugas sausio 11 vedamajame: "Svarbu, kad apie pa-

vergotos Lietuvos priespaudą ir lietuvių tautos laisvės viltis būtų priminta kitoms tautoms... Šioje srityje jau yra gerų užmojų, pvz., Chicago's Alto mintis suruošti pobūvį užsienio valstybių konsulams, amerikiečiams laikraštiniams, televizijos ir radijo atstovams. Arba — labai sveikintinas S. Amerikos lietuvių studentų sąjungos nutarimas pravesti programą bent viename atitinkamo skryčiaus ribose esančiame radijuje Vasario 16 ir jubiliejinų metų progą".

Naujienose sausio 11 svarstoma ir remiama mintis pastatyti paminklą nuo komunistų rankos žuvusiems partizanams. Siūloma, kad ta proga būtų nupirktas vietinė spaudoje "po ištisinį puslapį partizanų kovoms nušviesti... Šis reikalas turėtų būti pavestas jaunesniajai kartai... kad be ilgų patriotinių gaudinimų informacinė medžiaga būtų perduota gyvais trumpais pavyzdžiais, parodyskiant diagramomis, nuotraukomis, žemėlapiams".

Dirvoje sausio 12 pranešama, kad Chicago lietuvių organizacijų pirmininkai ir lietuviškų laikraščių redaktoriai pasirašys petičiją, kuri bus įteikta JAV prezidentui, valstybės sekretoriui, Kongreso nariams, amerikiečių spaudai. Tos petičijos tema "1941 m. lietuvių tautos sukilimas ir Laikinoji Vyriausybė tarptautinės teisės šviesoje". Parašyti ėmėsis Mečys Mackevičius.

Drauge sausio 6 Anatolijus Kairys labiau grįžta į lietuviškos visuomenės programą su kaktuvianiam metam. Informuoja, kad, gavęs JAV centro valdybos pritarimą, Kultūros Fondas imasi organizuoti "teatro festivalį", kuriuo iškilmingai galėtų būti užbaigti sukurti metai. Festivalis turėtų būti rudenį, per kalakūtnes, Jau-

nimo Centre, Chicagoje. Festivalio metu turėtų būti išrinktas geriausias tremtyje teatras, ir jam paskirta premija; išrinktas geriausias aktorius ir geriausia aktorė, ir jie taip pat premijuoti. Paskutinę teatro festivalio dieną, sekmadienį, po paskutinio vaidinimo, galėtų būti surengtas iškilmingas jubiliejinis metų uždarymo banketas, kurio metu ir būtų įteiktos premijos. Autorius mano, kad tuo būdu būtų sužadintas "teatrinis ūpas aktorius ir visuomenėje".

(nukelta į 4 psl.)

KAS KLIUDO ŽEMĖS ŪKIO PAŽANGĄ

Vos spėjo A. Sniečkus savo Tiesoj paskelbti straipsnį apie gausius derlius sukolchozintame Lietuvos žemės ūkyje, kitą dieną (gruodžio 23) toj pačioj Tiesoj pasirodė ir agronomo docento P. Vasinausko samprotavimai, kaip tas žemės ūkis atrodo. O P. Vasinauskas, naudodamasis dar priešbolševikiniais laikais įgytu agronomijos mokslu ir patyrimu, jau 20 metų suka galvą, kaip iš kolchozų (kurie Lietuvoj įvesti agronomų nesiklausius) išspausti pakenciamesnių vaisių. Po tokių ilgai dėtų pastangų vistiek jis dar mato, kad kolchozynėj: "daugelio naujoviškų žemdirbystės priemonių įgyvendinimo tempai perlėti; "perdaug daroma agrotechnikos klaidų, perdaug nusizengiamą agronomijos normoms; "net ir tai, kas daroma teisinga linkme, ne visuomet yra geros kokybės."

Žemdirbystės mokytojas prisimena, kad jau kadaį yra parašęs net 20 pagrindinių taisyklių dabartiniam ūkių tvarkytojam, kurių vienoje esą parašyta, kad "Mėšlas buvo ir yra pirmoji mūsų laukų trąša"... (Labai nenaujoviška, nors ir gera taisyklė).

— Su dideliu apgailestavimu reikia konstatuoti, kad dauguma Lietuvos ūkių su mėšlu elgiasi neagronomiškai. Ne mėšlą mes kaupiame, bet atsvadėjusį mišinį, kuris neduoda nė pusės tos naudos, kurią duotų gerai paruoštas mėšlas. Pilna ir kitų bėdų: — Trūksta ir technikos, ir mineralinių trąšų, ir herbicidų, ir geležies vis dar permaža. Permaži gamybos fondai. Daug kur mus laiko pažaboję visokie organizaciniai sunkumai, popierizmas ir biurokratizmas. Pagaliau paskutinė bėda — pagamintų produktų realizavimo sunkumai...

— Su dideliu apgailestavimu reikia konstatuoti, kad dauguma Lietuvos ūkių su mėšlu elgiasi neagronomiškai. Ne mėšlą mes kaupiame, bet atsvadėjusį mišinį, kuris neduoda nė pusės tos naudos, kurią duotų gerai paruoštas mėšlas.

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

THEODORE WOLINNIN, INC. — E. Joseph Zebrowski, laidotuvių direktorius. Moderni kopyčia. 123 E. 7th Street, New York, N.Y. GR 5-1437.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH P. SINKOWSKY, laidotuvių direktorius — liūdesio valandoje suteiks jums patarimus ir gilią užuojautą. Laidotuvių įstaigos-kopyčios pastrenkampos bet kurioje miesto dalyje. 4221 Park Ave. (pr. Tremont Ave.) Bronx, N.Y. 10457; tel. 863-2475.

RIDGEWOOD CHAPELS 663 Grandview Ave. (prie Gates ir Forest Aves.) Allan J. Reitter-Jacob Reitter, Licensed Mgrs. Kada reikalus išrinka — daug lengvatų, jūsų paguodai ir patogumui, jų tarpe: 7 modernios vėsinamos kopyčios, puikiai įrengta kaip namuose esanti patalpa — atvangal, kompetentingas, veiklus ir simpatingas štabas, užtekiniai vietos automobiliams pastatyti. Ridgewood, N.Y. 11227. Tel. EM 6-3200.

FRANK J. VOGEL laidotuvių direktorius — McCue Funeral Home. Kopyčios galimos, kur tik reikalingos. 395 Autumn Ave., Brooklyn, N.Y. 11208; tel. 277-5604.

DELINIKS FUNERAL HOME, Thomas Deliniks, laidotuvių direktorius — jautriai užjaučia nelaimės valandoje ir paruošia garbingas laido tuves. 17 Congress Ave. Waterbury, Conn. 06708; tel. 753-6181.

SIMONSON Funeral Home — Kilnus patarnavimas nuo 1887 metų. Kuo galėdami patarnaujame minėjimose. Skambinti 847-0300, Wm. H. Simonson, direktorius. Laidotuvių įstaigos: 119-04 Hillside Avenue Richmond Hill, N.Y.; 97-01 101st Avenue Ozone Park, N.Y.

KARLONIS FUNERAL HOME — 280 CHESTNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARKET 2-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

JUOZO BANDZIUKO BARAS IR RESTORANAS. Čia valsišiesi ir valsišiesi ne tik Amerikos veik visais gerimais: alum, vynu ir dar stipresniais; gausi ir importuotų iš Europos ir kitų kraštų. — Jauki vieta susitikti, pasikalbėti ir džiaugtis gyvenimu su maloniais draugais. 110-12 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. 846-9286.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ETTORE GALENO, Inc. (212) 326-2356. Paminklai amžiams — vietoje gamtiniai, čia pasirenkami ir pastatomi bet kur. Pagrindinė įstaiga: prie St. Johns kapinių, 7954 Metropolitan Ave., Middle Village, L.I. N.Y.; prie St. Charles kapinių: 1232 N. Wellwood Ave., Pine Lawn (via W. Babylon P.O.), L.I., N.Y.

STUYVESANT JEWELERS — Leo Urbach, Europoje išsimokslinęs laikrodininkas. Virš 30 metų praktikos. Taisomos laikrodžius elektroniskai patikrina ir reguliuoja. Metų garantija. Graviruoja vietoje. 231 1st Avenue (tarp 13-14 St.s) NYC; tel. 475-2650.

ANDRIUS ARMONAS, stalybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Pirmam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statyba atliekama sąžiningai pagal susitarimą už labai priemaiamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, menų darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; tel. HY 7-4677.

SPARTA parduoda Telefonken, Grundig, Olympia, Zenith, Burroughs, ITC, Royal ir kt. produktus, tiesiai ir pigiau iš firmų sandėlių: Rašomas mašinėlės lietuvių ir kt. kalbomis; Radio—stereo, consoles, transist. ir kt.; patefonai, įreikordavimo aparatai, skaičiavimo mašinos, etc. Katalogai gaunami prašus adrešą Sparta sav.; J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731, (516) 757-0055. New Yorke informuoja L. Vilkutaitis 642-2137.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priemaiama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

LITAS INVESTING CO., INC. — Paskolos geromis sąlygomis. Aukštos palūkanos už indėlius. 86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418, (212) 441-6799; 6755 S. Western Ave. Chicago, Ill. 60636 (312) 476-2242.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilų, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniai iki 6 v. pr. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MISIŪNO GERIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gerimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papildom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pokyliams. Pristatom j-namus liet. sklandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkines, maišytas, spalvotas, lovoms užtiesalams, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeiškite ir įsitikinsite!

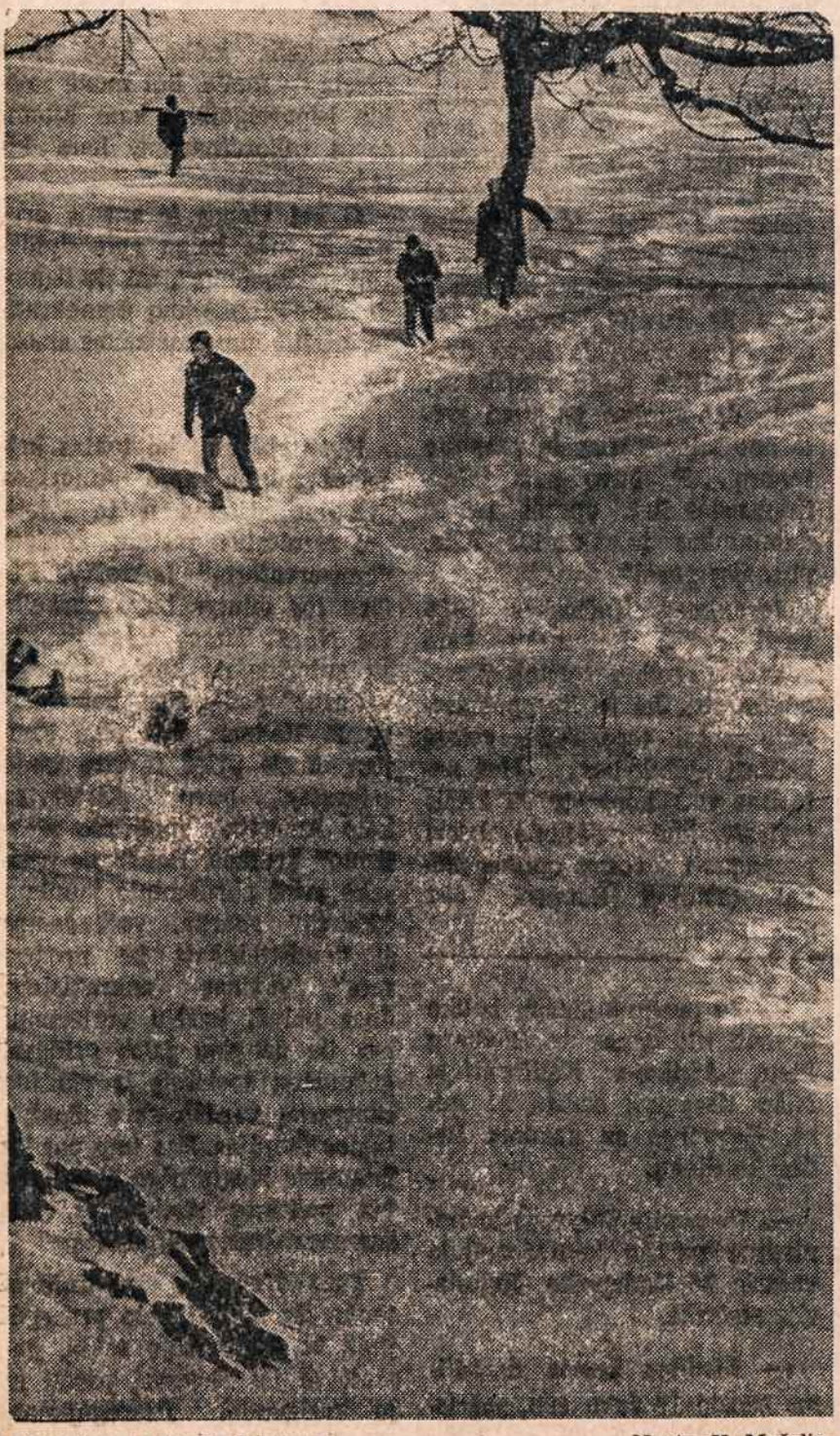
COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION (Agentūra) W. Kaczmarek, manager. 108 West 14th Street (arti 6th Ave.) New York, N.Y. 10011; tel. CH 3-3005. Siunčiama siuntiniai į Lietuvą ir į USSR. Priimame užsakymus šaldytuvams, TV, skalbiamoms ir suvamos mašinoms, "Dollar Certificates", butams ir t.t. Visos išlaidos apmokamos čia. Gavėjas neturi nieko mokėti. Užsakymai paštu išpildomi tą pačią dieną, kurią mes gauname. Jūsų patogumui turime didelį prekių pasirinkimą žemomis kainomis. Agentūra atidaryta kasdien nuo 9:30 ryto iki 7 val. vakaro; sekmadieniai nuo 10 ryto iki 4 val. p.p. Kitu laiku — susitarus.

RICHMOND HILL DORAN'S FLORIST, Inc. 126-15 Liberty Avenue Richmond Hill, N.Y. 11419, Tel. 641-9441 - MI 1-7702. Krautuvė atidara kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.; sekmadieniai nuo 9 iki 5 val. p.p. Gėlės pasiunčiamos į visus miestus. Paruošiama vestuvėms, laidotuviams ir kitom progom buketai ir pristatoma į nurodytą vietą arba namus. Savininkai — John Doran ir Alice Zupko, kuri kalba lietuviškai ir maloniai patarnauja.

RIMOS IR JUOZO BRUZINSKŲ SIUNTIŲ ĮSTAIGA siunčia dovanų siuntinius į Lietuvą. Krautuvėje didelis pasirinkimas geros rūšies prekių žemomis kainomis. Priimami telefoniniai užsakymai ir sudaromi siuntiniai gauti paštu. Užsakomi rusiški automobiliai ir kitos prekės, daniški maisto siuntiniai, itališki akordeonai ir nylon'o lietpalčiai. Parūpinami "dolerio krautuvų" kuponai. 370 Union Ave. Brooklyn N.Y. 11211; Tel. EV 4-4952.

C. A. VOKET — LIETUVIS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N.Y. NE 9-6620.

DOVANŲ SIUNTIŲ Į LIETUVĄ — Mes siūlome nepalyginamą patarnavimą. Firma Union Tours egzistuoja nuo 1931 m. Per tuos praėjusius 36 metų nei vienas siuntinys nebuvo grąžintas ir nei vienas neužvo. Mūsų ilgų metų patyrimas leidžia mums ir mūsų kvalifikuotam štabui išpildyti visas pareigas, susietas su siuntinių priėmimu, supakavimu, ir tų siuntinių išsiuntimu. Išemėginkite mūsų patarnavimą ir būsite patenkinti. Mes turime didelį pasirinkimą įvairių siuntiniamis daiktų — geriausių siuntiniam ir tai pigiausiomis kainomis; pas mus gausite visko, ką tik jūs norėsite siųsti draugams ir giminėms. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų — UNION TOURS 1 East 36th St. New York, N.Y. 10016. Aplankykite mūsų skyrius: Chicago, Ill. 2219 W. Chicago Ave. 60622; Los Angeles, Calif. — 344 North La Brea Ave. 90036.

Slidininkai keliauja į kalnus

Nuotr. V. Maželis

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-5223
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERSEina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄSSecond-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavėrdę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Nauja dovana

Kasdienybėje laiką skaičiuojame minutėmis ir valandom, bet ne nepastebime, kaip prabėga metai. Vargė ir nelaimėje lėčiau praslenka, džiaugsmo ir laimėje prabėga akimirkom, kaip nerūpestingiam vaikam paplūdimy. Ima jie visą sauja smilčių ir tvirtai suspaudžia. Suaugusieji taip daro su savo dienom. Deja, dienos išbyra, kaip smėlio grūdėliai pro pirštus. Vieni vėl sėmia, o kitų pirštai nebelinksta: tai buvo paskutinė sauja.

1967 metai daug kam buvo paskutiniai. Ką tik prasidėjusieji taip pat nevienam užspaus akis. Nuėjusius amžinybėn prisimename su giliu atodūsiu. Reiškiami užuojautą artimiesiems, kuriuos tas išskyrimas palietė. Likusieji nežinome savo išsiskyrimo valandos. Ji gali ateiti nelaukiama. Žinome gerai tik tai viena: kiekviena diena mus artina prie slenkščio, už kurio laikas sustoja. Tuo būdu kiekviena diena pasidaro nepaprastai reikšminga.

Gyvenime ne tik atskirų valandų, bet ir dienų kartais nebranginame, lyg turėtume neišsemiamą gausybę. Elgiamės taip, kaip su gausiom dovanom, įgytom be triūso. Tokios dovanos iššvaistomos, nesiteikiant net geradariui padėkoti.

Dienos mums ateina kaip dovana. Iš ryto jau turi naują dieną, niekam ne dėkui nepasakęs. Gali tai būti didelio skausmo, nelaimės, rūpesčių diena. Nenorėtum jos ne sulaukti, bet ji ateina kaip gyvybės dovana, kaip paguoda, kad dar gali būti ir šviesių, laimingų dienų. Tokios dienos dar mažiau vertinamos. Rodos, kažkas privalomai turi mums duoti vieną dieną po kitos. Iš kokios malonės? Kuo už tai atsilyginame?

Netikinčiam toks klausimas gali ir nekilti. Taip jau nuo amžių gamtoje yra: vieni būva,

kiti pūva. Dažnai pasigirsta: kol esi ant žemės, o ne po žeme, džiaukis savo gyvenimu!

Tikinčiam turi būti aišku, kad šio gyvenimo džiaugsmas nėra duotas tik dėl džiaugsmo. Yra duotas dar laikas, kad laikinis džiaugsmas būtų paverstas amžinuoju. Čia ir glūdi neįkainuojama laiko brangybė. Viena akimirka, viena tik valandėlė gali duoti visą Viešpaties palaimą ir gali nuo jos atskirti amžinai.

Brangindami laiką jį pagausiname. Deja, toji gausa neateina iš apsikrovimo vien tik asmeniškais darbais ir rūpesčiais. Toki žmonės paprastai sako, kad jie "laiko neturi", nes vis skuba kvapo neatgaudami. Laiko jie nepasigausina. Laikas gausėja, kai savo asmeniškose rūpesčiuose randama valandėlė padirbėti kitam, pasiaukoti.

Dėkojame Viešpačiui už praėjusius metus. Meldžiame Jo palaimos ką tik pradėtiems naujesiems metam. Kartu išreiškiam gilią padėką šio laikraščio skaitytojams, rėmėjams, talkininkams, bendradarbiams. Be jūsų aukos ir paramos, be jūsų paaukoto laiko, be padaršinių, patarimų ir parodyto dėmesio praėjusieji metai mums būtų buvę žymiai sunkesni. Nuolatinis tarpusavio ryšys mus stiprina ir, tikime, stiprins ateityje.

Ką tik prasidėjusių naujų metų visiem linkime laimingų, šviesaus džiaugsmo kupinų. Ne žmogaus valioje yra tai paversti realybe, bet gerai žinome, kad, priimdami dienas ir metus kaip Dievo dovaną ir tai versdami į gerą, kiek mūsų jėgos neša, galime tikrai atnešti daugiau džiaugsmo ir sau, ir savo artimui, ir savo kenčiančią tėvynei. Ta pačia proga dėkojame visiem už sveikinimus ir dovanas Kalėdų ir Naujų Metų progą.

Naujų reformų bangos vis nenurimsta

Esame jau rašę (žiūr. Darbininkas 1967 nr. 85, 1968 nr. 1) apie įvairias neigiamas apraiškas Jungt. Amerikos Valstybių katalikų gyvenime. I visa tai galėtume nekreipti dėmesio žinant, kad Bažnyčia yra dieviška institucija, kuri jos Steigėjo planuose turi išlikti iki pasaulio pabaigos, ir kurios net patys pragaro vartai nenugalės. Tad ir įvairūs šiandieniniai nukrypimai neturėtų gąsdinti. Tiesa, Bažnyčios reformos bandymai sukėlė bangas, bet jos nurims ir Bažnyčia tes savo kelia vis labiau tvirtėdama ir tobulėdama. Galime manyti, kad dabartiniame periode Viešpats valo savo Bažnyčią. Atnaujinantis vėjas pučia katalikiškuose kraštuose ir dėl to krinta nuodžiūvusios šakos bei pageltę lapai. Tačiau negalime ramiai stebėti, kad to atnaujinančio vėjo aukomis tampa ir kunigai, o daugelyje kraštų pašaukimai į dvasinį luomą atsідūrė katastrofiškoje padėtyje.

Visa tai stebinti ir ieškant priežasčių, reikia neužmiršti, kad Bažnyčioje šalia dieviškojo elemento yra ir žmogiškasis. Dėl šio žmogiškojo elemento reiškinii, kada dėl žmogiškiosios silpnybės net dvasiškiai nebeturi

jėgos likti ištikimi savo kilniam pašaukimui, kada jauniems dabartiniame sąmyšyje ne

drįsta paaukoti savo gyvenimą Dievo tarnybai kunigo ar vienuolio luome, gali atsitikti taip, kad Bažnyčia susiredukuos į nedidelį skaičių ištikimųjų, o kitus nuneš dechriantizacijos bangos. Tiesa, Bažnyčia išliko amžių bėgyje, nepaisant visokių audrų, erezijų, atskalų. Tačiau visa tai suskaldė jos vienybę, kurios dabar iš naujo reikia ieškoti, siekti, nes visiem aišku, kad Kristus norėjo, jog visi žmonės būtų viena. Todėl ir šių dienų įvairios ir neprotingos reformos kelia baimės, kad visa tai neprisdės prie Bažnyčios vieningumo, o priešingai, gali ją dar labiau suskaldyti.

Katalikai paprastai yra laikomi konservatoriais, prisirišiais prie tradicijos, nusistovėjusių formų, paveldėtų iš seniau. Todėl daugeliui atrodo, kad visa tai keisti, reikia pirmiau gerai pagalvoti. Staigios ir neapgalvotos reformos sukėlė daugelio katalikų nusteblimą ir net pasipiktinimą. Net tokie buvę "naujos minties" atstovai, kaip prancūzų Mauriacas, Maritain dabar aiškiai atsistojo už tradicijas ir pasisakė prieš naujcvės.

Kai kurios šių dienų reformos Bažnyčioje daugeliui atrodo panašios į persikraustymą į naują butą, kada žmogus, turėjęs gražius, stilingus, brangius

balduis, persikeldamas į naują butą juos sunaikina, o jų vienuolio luome, gali atsitikti taip, kad Bažnyčia susiredukuos į nedidelį skaičių ištikimųjų, o kitus nuneš dechriantizacijos bangos. Tiesa, Bažnyčia išliko amžių bėgyje, nepaisant visokių audrų, erezijų, atskalų. Tačiau visa tai suskaldė jos vienybę, kurios dabar iš naujo reikia ieškoti, siekti, nes visiem aišku, kad Kristus norėjo, jog visi žmonės būtų viena. Todėl ir šių dienų įvairios ir neprotingos reformos kelia baimės, kad visa tai neprisdės prie Bažnyčios vieningumo, o priešingai, gali ją dar labiau suskaldyti.

Kaip ten bebūtų, bet kalbą faktai. Gal ir nesvarbu, kad, pvz., Olandijoje parduodama 70 jau tuščių seminarijų ir vienuolynų, kad poros metų bėgyje keliolika tūkstančių vienuolių seserų metė vienuolynus, kad JAV 1966 m. sumažėjo 118 katalikiškų mokslo įstaigų, kad pradžios mokyklose sumažėjo 93,674 mokiniai, kad tuo pat laiku sumažėjo virš 500 mokytojų kunigų ir seserų, kad užsidarė 32 vyskupijų ir vienuolių seminarijų, kad klierikų sumažėjo 1,959, kad vienuolynuose naujokų mažiau 776, kad konvertitų ne tik ne prisidėjo, bet dar sumažėjo 5,671. Tai liūdno statistikos paduotos pačių JAV katalikų. Gal ir nedidelis dalykas, kad šen ten kunigai meta kunigystę, o pasauliečiai viešai burnoja prieš Bažnyčios mokomąjį autoritetą. Tačiau visi šie faktai, stauga pasirodę po Vatikano II Susirinkimo, daugeliui kelia susirūpinimo ir verčia manyti, kad kažkas yra netvarkoje. Tie, kurie analizuoja Susirinkimo nutarimus ir jų vykdymą, ima galvoti, kad Bažnyčioje

perdaug pabrėžiamas racionalizmo momentas, nešas tikintiesiems pavojingų pasekų. Visur pastebima, drauge su necenzūruojama spaudos laisvė, iškėlimas proto. Į pamaldas, ypačiai į mišias įvesta liaudies kalba, sako, argi ne racionalistiniais motyvais: žmonės turi suprasti. Juk mišios yra religinė funkcija, "didžioji paslaptis", kurioje Kristaus aukos pakartojimas ir pasilikimas Eucharistijoje, niekad žmogaus protui nebus pilnai suvokiamas. Mišios negali būti mokyklinė pamoka, kur visas išaiškina, suprantama. Katalikam mišios yra antgamtinis faktas, o ne fizinis eksperimentas. Jei anksčiau žmonės mišią nesuaprato, jie tikėjo ir į jas rinkosi kaip į paslaptį. Prileidus, kad mišias reikia suprasti, išieiti, kad reikia daryti įvairius bandymus iširti kada bus labiau suprantama. Tas jau atsitiko, pvz. Olandijoje, kur bedarant bandymus mišiose pavirto į puotą, banketą, koks daromas kai numiršta draugas ar daromos krikštynos naujagimiui, atliekant tą puotą bet kur

ir bet kokiū būdu. Kitas faktas, kuris kelia daugelio katalikų susirūpinimą — tai sąžinės laisvė, kurią beskelbiant sunaikinamas Bažnyčios autoritetas, o drauge ir jos vieningumas. Vyskupai, Susirinkime priėmė pareigą rūpintis visa Bažnyčia ir išsikovoję teisę patys spręsti disciplinarinius dalykus, kurie anksčiau priklausė tik Bažnyčios Galvai, kiekvienas daro sprendimus neatsižvelgdami į bendrą Bažnyčios gerovę. Todėl turime toki įvairumą sprendimų, nuostatų, keistumų, eilinių tikinčiam nesuprantamų.

Susirinkimas stipriai pabrėžė pastoracinį momentą, kitaip sakant, tikinčiųjų dvasinį pakėlimą. Tačiau, darant tam tikslui įvairias reformas, niekas tų tikinčiųjų neklausia, ar naujos formos veda jį labiau prie Dievo, o gal kartais priešingai, — tolina. Tikinčiuosius Susirinkimas pavadino Dievo Tautą (Populus Dei), bet tos tautos balsas nepaisomas, o dažnai daroma viskas iš viršaus, prieš tikinčiųjų norus ir valią. (b.d.) J. Sav.

BALTIJOS VALSTYBIŲ AUKSU ATLYGINS ANGLAM

Anglų spauda pranešė, kad 1968 sausio 5 Londone pasirašyta anglų-rusų sutartis, kuria patvirtintas provizorinis susitarimas, sudarytas 1967 vasario mėnesį, Kosyginio lankymosi Londone metu. Tada buvo sutarta dėl atsiskaitymo už prieškarines skolas, kilusias iš Baltijos valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą.

Iš Baltijos valstybių aukso fondo buvo sutarta atiduoti rusams pusę milijono svarų sterlingų prekių pavidalu. *Financial Times* rašo, kad Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybių aukso, kurio buvę deponuota Londone apie 6 milijonus svarų sterlingų, buvo parduotas 1967 liepos mėnesį. Gautieji už aukso pinigai laikomi banke ir gaunamos palikamos.

Esas ruošiamas įstatymas, kuriuo bus nustatyti pagrindai tiem pinigam panaudoti atlyginant skolas įvairioms Baltijos valstybėse kapitalų turėjusioms britų firmom. Tos skolos

susidarė, Sovietų Sąjungai tuos kapitalus nacionalizavus. Tai Sovietų Sąjungos skolos britų firmom už pasisavintą jų turą. Britų firmos nebūtų jų atgavusios iš Sovietų Sąjungos, jei Baltijos valstybės nebūtų patikėjusios savo turto britų bankam. (Elta)

— JAV LB centro valdyba ruošia 12-15 min. Vasario 16 minėjimo programą anglų kalba, kuri bus įrašyta į magnetofoninę juostelę, tinkamą naudoti radijo stotyse. LB apylinkių valdybos ir kitos organizacijos, ketinančios nepriklausomybės šventės minėjimus ruošti amerikiečių radijo stotyse ir susiduriančios su programos paruošimo sunkumais, galės įsigyti tos juostelės kopiją. Tuo reikalu kreiptis adresu: B. Nainys, 6804 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill., 60629. Tel. 776-4028.

Trys veidėliai stebisi Kalėdų eglute

Nuotr. V. Gruzdiū

JURGIS JANKUS

PEILIO
AŠMENIMIS

TRIJŲ VEIKSMŲ DRAMA

(22)

PRANAS

Palauk, palauk, nebūk entuziastas. Dar nieko nežinau...

DAUGVYDAS

Mačiau, kaip Laima vidun įėjo, ir žinau, kad žinios geros. Bet pirma — Algi, kaip tu čia atsiradai?

ALGIS

Aš pergalojau...

DAUGVYDAS

Ką?

ALGIS

Aš pasiliksiu su jumis.

DAUGVYDAS

Čia niekas nepasiliks.

ALGIS

Žinau. Aš noriu būti kartu su jumis ligi paskutinės. Kai reiks susiremti, aš čia būsiu naudingesnis.

DAUGVYDAS

Leisk man nuspręsti, kur būsi naudingesnis.

PRANAS

Ir sakyk, kodėl nėra tiesiai į Kielus, kai paleidom, bet nusukai į šoną?

ALGIS

Pagalvojau, kad keliu eidamas galėsiu sutikti ponią Laimą.

KAZYS

Ir sutikai?

ALGIS

Kartu sugrįžau.

KAZYS

Na, šiaušerio tai prašau nešiaušiti.

DAUGVYDAS

Kazy, čia kol kas mano namai, o kas už jų, mes nežinome tikrai nežinom (į Laimą) Ar nujauti, kur jie dabar yra?

LAIMA

Renkasi į Kielus.

DAUGVYDAS

Ar žinios ne iš Algio?

LAIMA

Ne. Iš geresnių šaltinių.

DAUGVYDAS

(Algiiu)

Mes turime savo planus ir neimk į širdį, kad patį į juos neįeini. Turi savo planus ir, Dieve, tau padėk juos vykdyti. Dabar eik ir atlik, kas sutarta.

ALGIS

Bet kaip aš galiu, jei ponija Laima jau namie.

PRANAS

Nesuk galvos, bet daryk, kas pasakytą.

DAUGVYDAS

Pala, pala, Pranai, pala. Algis tvarkoj. Pasakyk, kad išlaikiau tave po automato vamzdžiu, kol Laima sugrįžo, ir dabar šaukiu vyrus išleistuvėms. Sakyk, Laima dengia stalą, sakyk, kad už pusvalandžio vyrai bus čia, o už valandos bus gatavi susemti, suprantai? Ir sakyk, jog aš nenoriu, kad vyrai susitiktų ką slampinėjantį po laukus. Sakyk, kad kai kuriems apskritai nepatiko tokia paskutinė vakarienė, o jeigu pamatys ką slampinėjantį krauju bus iš abiejų pusių.

ALGIS

Ar jie taip be sargybų ir vaišinsis?

DAUGVYDAS

Puikus klausimas. Iš pradžių žinoma, bet per valandą laiko sutvarkysim, kad visi bus viduj. Aišku?!

ALGIS

Aišku! Dabar aišku, kaip ant delno.

(Plačiai šypso).

DAUGVYDAS

Dieve, tau padėk!
(Ištisia Algiiu ranką).

ALGIS

(Tvirtai spausdamas)

Ir tamstai (Atsisukęs į vyrus). Ir Jums. (Į Laimą). O ponija nesirūpink, visi komjaunuoliai stos už jus kaip vienas! (Pakelia ranką prie kepurės ir greitai išeina).

(Dauguma pasilikusiujų išleidžia jį su šypseną).

KAZYS IR SVENDRĖ

(Tyliai purto galvas).

DAUGVYDAS

Jo nepažįstate, tai ir stebėtis, o jis toks pat, kaip ir mes čia visi. Gal skirtumas tik tas, kad mes velnią pabandom, už uodegos patampom, o jis po pačius nasrus nuo danties ant danties šokinėja.

RUBULIS

Kol sutrėkš...

DAUGVYDAS

Tas visiem gali atsitikti. Jis žino, kuo rizikuoja.

PRANAS

Kai priminei dantį, gal ant greitųjų perkastumėt. Žinai, kur kas yra.

PRANAS

Kas į talką?

LAIMA

(Nusimesdama apsiaustą)

Palaukit, su valgiu tai aš geriau susitvarkysiu.

DAUGVYDAS

Tegu jie sau. Moka, susiras.

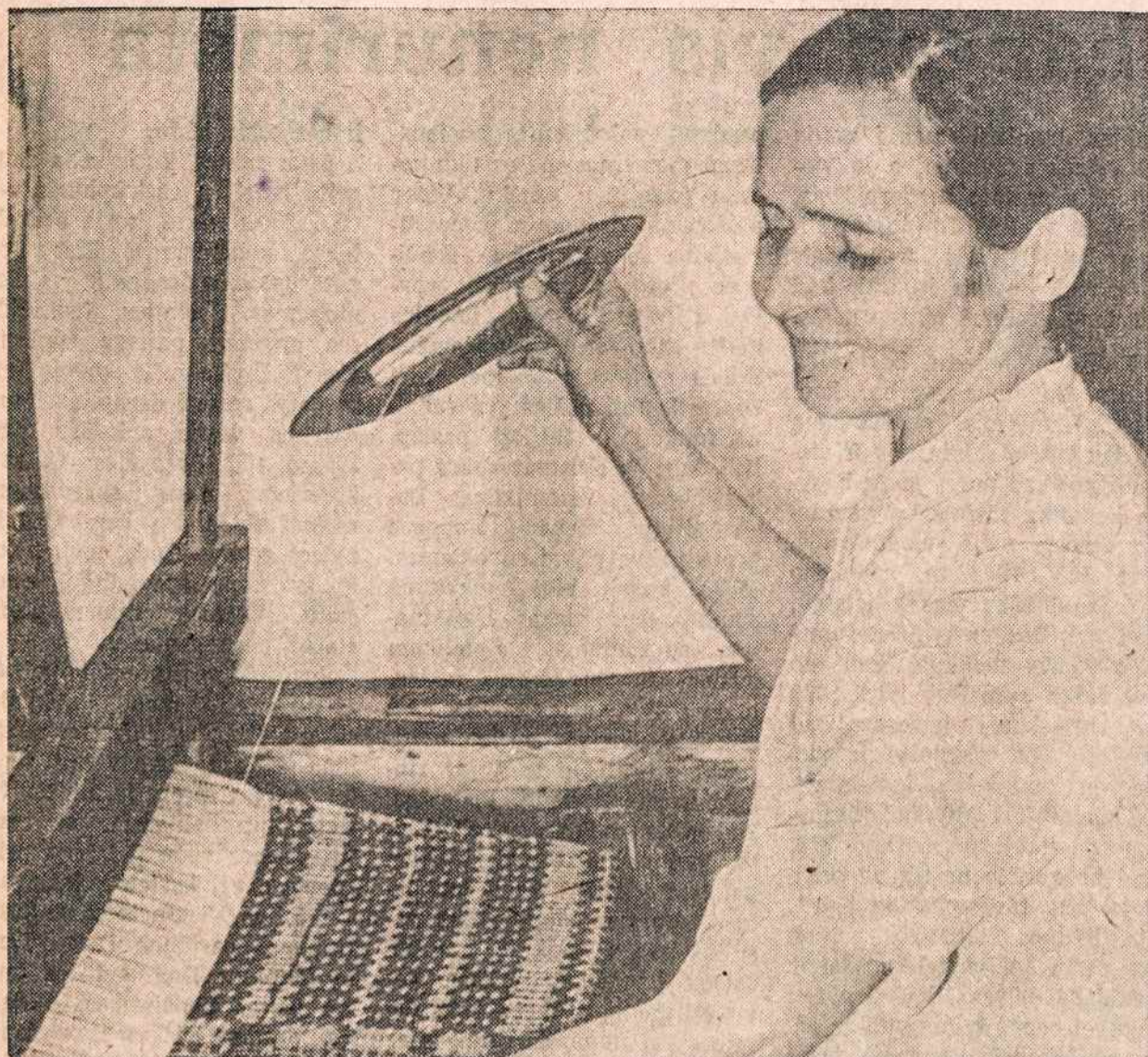
(Viena ranka paima jos apsiaustą, o kita paima ją pačią už rankos. Tuo tarpu Pranas, Rubulis ir Jonas išeina virtuvėn. Tolimesniam pasikalbėjimui vykstant jie grįžta iš virtuvės su kumpiu, dešromis, duona, degtine. Valgo kiekvienas, ką paimdamas, tik neliečia degtinės.)

Kas tave taip ilgai sulaukė?

LAIMA

Karpenko. Tik tu nemanyk ką negera. Jis buvo ne vienas. Buvo toks raudonplaukis leitenantas Seriožka ir Kapitonas. Toks pamiuręs, vis pro kaktą žiūri. Bijčiau toki kely susitikti.

(Bus daugiau)

Lietuvė audėja

Rankšluosty liko ašara

Kodėl lietuviai taip pamėgo rankšluostį?

Kam teko keliauti per Lietuvos kaimą, tas svečių kambaryje matė vieną namų papuošalą — rankšluostinę. Ji buvo išdrožta iš medžio, papuošta ornamentais. Sukosi ten ratai, paukštukai čiulbėjo, žydėjo tulpės. — Rankšluostinė buvo lyg kokia pastogė, iš kurios kabėjo žemyn nuleistas rankšluostis. Ne taip sau rankšluostis, į kurį nusišluostai dulkinas ir nešvarias rankas. Tai buvo rankšluosčių rankšluostis. Šių dienų meno terminais pavadintume — tai buvo moderniausias meno kūrinys — "pop-art". Tad kiekvienas jį turėjo pastebėti, sustoti ir pasigėrėti.

Jei kambarin švietė saulė, jei buvo svaiginanti sekmadienio tyla, tas rankšluostis dvelkė neišsakoma rimtimi. Atrodo jis lyg kokia šventa vėliava, iškelta viršum giminės. Jis buvo šventųjų namų pati gražiausia dalis — tokia paprasta ir kartu užburianti.

Ir kodėl?

Šitame krašte rankšluosčiai pigūs, lengvai surandami, lengvai vartojami ir lengvai numetami. Buvo ir Lietuvoje tokių, į kuriuos nubraukė rankas. Bet į šiuos niekas nekreipia jokio dėmesio. Už tos kasdienybės buvo dovanų ir papuošalų dekoratyvūs rankšluosčiai.

Ir tas, įvertas į rankšluostinę, buvo nuostabus papuošalas. Jo pagrindinė spalva buvo balta su lengvais antspalviais. Raštas išausdavo gretimos spalvos. Dažniausiai buvo tas pats linas, kurio įvairius tonus išgaudavo baltindami saulėje. Kai kur buvo naudojamos ir tamsesnės spalvos ornamentam, kad raštas dar labiau virpėtų.

Raštai — geometriniai langeliai, kvadratai, kurie besikaiteliodami sudarydavo apskritimus ir jų segmentus.

Audžiama buvo gana sudėtingai, panaudojant nytes. Pagal nyčių skaičių ir buvo vadina mi — keturnyčiai, aštuonyčiai ir net dvidešimtnyčiai rankšluosčiai.

Sudėtingiausi buvo rinkiniai raštai, kuriais buvo išaudžiami stilizuoti augalų motyvai. Jiem išrinkti reikėjo daugybės pagelbinių nytelių. Juos kaimas vadino "šimtanyčiais abrusėliais".

Kai dienos prašviesėja Tokiam rankšluosčiui išausti reikėjo daug laiko. Žiemos metu kaime darbai lyg sustodavo, tai laiko buvo audimui, verpi-

mui. Audžiama buvo gavėnios metu, kai dienos prailgėja ir pašviesėja. Rudenį dienos per trumpos ir per tamsios. Gavėnios metu — vasario gale ir kovo mėnesį — padanges nuvalo pavasariniai vėjai. Daugiau saulės, daugiau šviesos. Audėja pokši staklėse prie lango nuo ankstauro ryto iki sute mos. Audžia tol, kol lauko darbai pašaukia.

Mergaičių svajonės
Audė dažniausiai netekėjusių merginų. Tai buvo jų krauti. Pasididžiavimas, kad moka dailiai austi. Kai bus rankšluostis pakabintas rankšluostinėje, visų akys įvertins ir pasakys — kokia namų audėja. Tad kiek dėmesio skirta aniem raštam! Kiek svajonių suasta! Ir dainų ir giesmių! Nenuostabu, kad iš mergaitės pirštų išėjo drobė gyva — pilna jos

dvasios, pilna mergautinių paslapčių. I rankšluostį sudėjo paslap tį — kokiam piršliui jį padovanos, kam pasidabos?

Rankšluostis buvo brangi do vana, duodama piršliam, kvies liam, rečiau svečiam.

Ant baltojo linelio.
Nuo senų senovės jis turėjo apeiginę prasmę. Gal jo baltumas, gal tas ilgas audimas jį išskyrė iš visų namų ir pa darė lyg kokia relikvija, žmogaus gyvenimo palyda. Antai naujagimį pasveikindavo rankšluosčiu. Išaugęs jis matė jį per vestuves. O jei keliavo į tolimus kraštus, kaip šventą namų prisiminimą pasiimdavo rankšluostį.

Rankšluosčiu sujuosdavo mi rusio karštą. Žemaičiuose per pečius užsirišdavo rankšluos-

LIETUVIAMS AKADEMIKAMS

Nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo darbų są ran goje išskirtinos reikšmės tu ri mūsų gyvybinių interesų pri statymas svetimiesiems, kurių parama mums yra viena iš bū tiniausių sąlygų kraštui laisvės siekiant.

Lietuvių išeivija šiai darbų sričiai visuomet skyrė atitinka mą dėmesį, tačiau galimybių iš naujo naudojimas daugumoje ribo josi tik politine plotme, nuo šaliau paliekant visuomenini kus, kultūrininkus, mokslininkus ir kitus intelektualus, kurie viešosios nuomonės forma vime ir įtakingumu kartais pralenkia ir politikus. Svetimų tau tų intelektualų palankumas mūsų interesam yra didžiai vertingas ir todėl visomis galimomis priemonėmis siektinas.

Amerikiečių intelektualų eli tas daugumoje yra sutelktas į va irių paskirčių aukštosiose mokyklose, kuriose taip pat yra auklėjama šimtai tūkstančių būsimųjų Amerikos gyvenimo vairuotojų. Tose institucijose taip pat studijuoja ir profesū roje dirba nemažas skaičius lietuvių ir turi geras sąly gas sudaryti ryšius su sveti mąja akademine aplinka. Jubiliejinė Vasario 16 yra išskirti nai tinkama proga, kuri, turi mų ryšių pagalba, gali ir turi

čius karsto nešėjai. Ir taip, ant balto linelio padėję, išnešdavo ūkininką. Išnešdavo lineliu pridengę, graudžiai giedodami. Išnešdavo žemės brolių į šven tus kalnelius.

Ir taip rankšluostyje liko pa kasynų aidas, liko graudi aša ra. Ir tie vargo broliai, audė jėlės, glostė liną ir maštė. Jie regėjo savo tautą, atėjusią iš senų senovės. Panašiu lineliu jie sveikino bernelį senais se nais laikais, kai titnaginės ie tys stovėjo padangčių kampe. Panašia drobe pridengė pila kalnių didvyrius. Į šią drobę su po ir lietuviškas maldaknyges, kad nepamatyti žandarų akys.

Dabar kiti laikai. Modernūs laikai. Niekur nebėra rankš luostinių. Nebėra rankšluos čių, nebėra nei mergautinių go dy, nei šventos namų ug nies.

būti išnaudota mūsų gyvybinių reikalų pristatymui Amerikos akademiniam pasauliui.

JAV Lietuvių Bendruome nės centro valdyba šia proga kreipiasi į visus lietuvius aka demikus, profesorius ir studen tus ir nuosirdžiai kviečia juos šiais metais Vasario 16 minė jimus suruošti savo kolegoms aukštosiose mokyklose, kur tik yra lietuvių ir kur yra galimybų šiai idėjai įgyvendinti. Nėra abejonės, kad ši mūsų lietuvių akademikų nuosirdi iniciatyva, ypatingai šiais jubiliejiniais me tais, būtų nepaprastai svarbi ir vertinga.

JAV LB Centro Valdyba

Dailininkų auka laisvės metam

Daugiau kaip 20 lietuvių dailininkų atsiliopė į Jungtinio Finansų Komiteto kreipimą ir padovanojo po kūrinių komite to rengiamai loterijai. Ši loteri ja rengiama Lietuvos Laisvės Kovos Metų programai finan suoti. Savo kūrinius paaukojo šie dailininkai:

Aneliūnaitė, Balkuvienė, Bagdonas, Elskus, Galdikas, In gelevičienė, Janušas, Jasiuky naitė, Jonynas, Juodis, Pautie nius, Raulinaitis, Rutenis, Stan kūnienė, Subačius, Urbaitytė, Viesulas, Vitkus, Vizgirda, Žo romskis. Dar laukiama keleto kitų jau pažadėjusių dailininkų kūrinių.

Kūriniai bus parduodami lo terijos būdu. Loterijos bilietus platina visos Lietuvių Bendruo menės apylinkės, ypač Jungti nėsė Valstybės ir Kanadoj. Bilietų kaina po 1 dolerį. Per kantiem knygutėmis — 5 do leriai už šešių bilietų knygute.

Vienas iš pirmųjų šios lote rijos bilietų įsigijo Vliko pir mininkas dr. J. K. Valiūnas — už \$50. — Be to, jis ir tiesio giai paaukojo Jungtiniams Fi nansų Komitetui \$250.

(Elta)

'Laiškų lietuviams' konkursas

Sakoma, kad viduramžiuose žmonės negalėdavo nuo savo namų nueiti iki turgavietės, neužmegzdami su kuo nors kalbos apie Švč. Trejybę. O "Look" žurnalas sausio 23 teigė, kad šiais laikais kiekvienas olandas save laiko teologu (dėl to jie ten Olandijoje taip labai bruzda).

Visgi nereikia gailėti vidur amžio laikų arba vykti į Olan diją pokalbiui apie permains Bažnyčioje. Apie jas diskutuo jame ir mes, lietuviai, namie ir svečiuose, uždaruose pobūviuose ir viešuose susirinkimuose. "Laiškų Lietuviams" žurnalo redakcija, matydama, kad tai įdomi, vertinga ir aktuali tema, paskelbė straipsnio konkursą "Kaip aš vertinu tai, kas šiais laikais dedasi Bažnyčioje". Va sario 1 — konkurso pabaigos terminas jau artėja. Buvo tikė tasi šimto ar bent pusšimčio straipsnių, o iki šiol tesulaukta vieno — iš Australijos. Gal taip ir yra: pirmiau iš toliau, pas kiau iš arčiau. Visgi straipsnių tikimasi ir laukiama daug dau giau.

Du verslininkai ilsisi Florido je. Vienas išsitaria:

— Aš čia esu gautojo drau dimo dėka. Gavau 50,000 do lerių už gaisro padarytus nuos tollius.

Antrasis irgi panašiom sąly gom atvykęs:

— Aš taip pat gavau 100, 000 dol. draudimo už potvy nio metu padarytus nuostolius.

Po trumpos tylos pirmasis nebeiškenčia:

— Pasakykite, kaip padaro te potvynį?

Jurgis Baltrušaitis (1873-1944) poetas ir diplomatas. Pirmą rašė rusiškai ir pasižymėjo kaip simbo listas poetas, išleidęs ke letą eilėraščių rinkinių. Jis daug vertė į rusų kal bą, ypač skandinavų au torių. Viso išvertė apie 50 knygų. Buvo net Rusi jos rašytojų sąjungos pir mininku. Nuo 1920 metų paskirtas Lietuvos atsto vu Maskvoje. Lietuviškai rašyti pradėjo apie 1930 m., 1942 išleido pirmą eilėraščių rinkinį — Ašarų vainiką. Mirdamas paliko dar du eilių rinkinius.

JURGIS BALTRUŠAITIS

Motina žemė

Motina žeme, kryžiais nustatyta! Įžiebė amžiai amžiams tavo rytą — Amžių pusnyntu tvėrei tu, žiemkentė, Kai tavo pilį amžių vargas rentė...

Menu iš tavo ašaroto veido, Kad daug syk tavo saulė nusileido — Zinau, kad tu, išvargus dieną, rymai, Kaip klaičius močiai, tavo atminimai...

Dengė, ką tavo rankos kaupė, laistė, Kryžiuočiai laužo kruvina pašvaistė — Piktai totoriai tavo klėtis grovė Ir veržės gudas į tavo šventovę...

Ir daug kas, daug kas, ką tu sėjai, kūlė Ir vertė gerbti svetimą krivulę Ir matė tavo drebulės ir uosiai, Kad tu vergijos pantį rūsčiai juosei...

Beť tavo aušros aušo pamažėle Ir tavo saulės takas neapžėlė, Nes tvirtos viltys goudė širdį drąsia, Pergalės diena auklėdamas dvasią,

Todėl, kol girios aidas tebegaudžia, Užtraukęs dainą skambia, kad ir graudžia, Būties palaimos kantriai lauk, žemaiti, Ir krauk, kaip krovei savo vargo kraiti...

Todėl, priverkus žemės ašarūvę, Atpildo saulės būk tikra, Lietuve — Nevysta tavo rūtos ir jurginiai Ir tyarūs tavo kryžiai ažuoliniai!

KAS REIKIA ŽINOTI...

(atkelta iš 2 psl.)

Sušaukite krūvon praktikan tus ir jiems pasakykite: Nūn aš turėčiau jus perduoti policijai. Teismas duotų jums mažiausiai vienerius metus kalėjimo, kas sugadintų jums visą karjerą. Tad aš jums duodu pasiūlymą: aš jus neperduosiu policijai, jeigu jūs pažadėsite sekančių dviejų mėnesių tarpe atlikti antnorminį darbą ir gautus už tą darbą pinigus atiduoti dar bininkų našlių kasai. Jaunuo liai padavė vienas kitam dešinę, o dviem mėnesiam praėjus, fabriko vyresniajam bu vo įteikta reparacijų suma. Ma no manymu, čia aukščia pa duotas pavyzdys parodė, kokia kryptimi turėtų eiti dviejų pe dagoginių kraštutinių išlygi nimas...

...Šitokiu štai būdu ne tik galima, bet ir privalu suderin ti Europos pedagogiką ir Ame rikos pedagogiką, tradiciją ir savarankišką žmogaus apsi sprendimą. Šitos sintezės užda vinyne ne vien tik iš naujo su jungti du atskirus kontinentus: kiekvienoj šeimoj, kiekvienoj mokykloj, kiekvienoj dirbtuvėj — autoritetas ir laisvė, paklus numas ir savarankiška atsako mybė, moralinio universalumo šviesoje turi būti tarp savęs siejami, papildomi ir išlygina mi" (366-373 p.).

Patarimas mokinui

Senovės graikų filosofas So kratas, žingsniuodamas pro smulkę, pamatė iš jos išeinan tį savo mokinį. Šis, pastebėjęs mokytoją, norėjo grįžti atgal.

Tada Sokratas sušuko: — Išeik, išėik vaikeli! Geriau iš jos išėiti, negu įėiti!

Lietuvių sveikinimas, atsiųstas iš Vroclavo (Lenkijos)

Rankšluostis įvertas į rankšluostinę

Išpūdingas tautybių koncertas

WATERBURY, CONN.

Komp. A. Aleksio rūpesčiu, talkinant Waterburio Amerikos Vargonininkų skyriui (Waterbury Chapter A.G.O.), sausio 7 Šv. Juozapo parapijos beveik pilnutėlėje bažnyčioje įvyko nepaprastas tautiniai — religinis koncertas. Šis koncertas prabilo į platesnę lietuvių ir amerikiečių visuomenę lietuvių ir svetimųjų kompozitorių programa.

Sv. Juozapo parapijos klebono A. Gradecko dėka naujai išdekoruotoje bažnyčioje koncerto klausytojai gal pajautė ekumeninę atnaujinimo ir tautų bendradarbiavimo dvasią. Waterburio Sv. Juozapo parapija per eilę metų garsi savo lietuviška veikla. Tos veiklos ratas vis sukosi apie komp. A. Aleksį, išnešusį ir minėto koncerto sunkiąją naštą.

Koncerto programą komp. A. Aleksis pradėjo su Amerikos ir Lietuvos himnais. Po to klebonas A. Gradeckas tarė žodį į susirinkusius parapijiečius ir svečius. N. Shearer, Sv. Jono Episkopų bažnyčios vargonininkė, vargonais išpildė Bacho Sonata Nr. 2. Lietuvių Sv. Juozapo par. choras atliko A. Aleksio "Veni Creator", M. Petrauskio "Gloria in Excelsis", J. Žilėvičiaus "Kelk, o Dieve" ir A. Kačanausko "Maldą už Tėvynę". Sv. Cecilijos R. K. bažnyčios solistė J. Wollschlager vokiečių kalba išpildė E. Nevin "Der Rosenkranz", pritariant vargonais E. Woodford Mills.

Sv. Širdies R. K. bažnyčią atstovavo moterų trio, pagiedodamos tris giesmes italų kalba. Žydų programai prasidedant, savo giesmių tekstą pristatė ir žodžių prasme apibūdino "Temple Israel" vyr. rabinas Shapiro. Po to baritonas H. Pearson, jo žmonai vargonais pritariant, pagiedojo A. Idelsono "Kidush", ir M. Grauman "Al Chet".

Graikų kalba solistė Maria McEarland atliko "Cantique De Noel" — A. Adam. Ji yra dainavusi Amerikos ir Europos operose. Atstovavo Sv. Trejybės

Ortodoksų Graikų bažnyčią. Nekalto Prasišėdimo bažnyčią atstovavo baritonas P. Guertin, prancūziškai atlikdamas solo "Sancta Maria" — J. B. Faure. Vargonais pritarė M. Veillette.

Pirmą Baptistų bažnyčią atstovavo "Waterbury Chapter A. G. O." kvartetas, atlikdamas angliškai Bacho Chorale ir Mac. Pherson Piemenėlių Giesmę.

Sv. Stanislovo Kostkos Nauगतucko lenkų bažnyčios kunigas J. Szantyr, M.I.C., vadovavęs vyr. ir moterų oktetui, švelniai sugiedojo dvi lenkiškas kalėdines giesmes.

Išpūdingai ir iškilmingai klausytojus nuteikė Naugatucko miesto aukštesnės mokyklos studentų varpų choras, kuris gražiai atrodė savo ilgomis violetinėmis uniformomis. Jie atliko vokiečių, bohemų, ukrainiečių autorių penkias giesmes, skambindami varpais ir varpeliais. Grupės vadovė — Ch. McCleary.

Po šios grupės turėjo pasirodyti mūsų solistas Liu-

das Stukas ir prie vargonų V. Mamaitis iš New Jersey, bet dėl audros negalėjo atvykti.

Po to vargonais Bacho Toccatą F. Major. atliko Pirmos kongregacijos vargonininkas L. Jamison.

Pabaigai komp. A. Aleksui vargonais pritariant visi chorai ir solistai anglų kalba sugiedojo tradicinę giesmę "Holy God We Praise Thy Name". Koncerto metu, klausytojams buvo išdalintos programos anglų kalba.

Programos dedikacijoje buvo pažymėta, kad koncertas skiriamas Lietuvos nepriklausomybės sukakčiai atžymėti. Priminta, kad viso laisvojo pasaulio lietuviai šiuos metus švenčia kaip Lietuvos laisvės kovos metus.

Sausio 8 Waterburio laikraštis "Republican" ir vietinė amerikiečių radijo stotis šį koncertą labai palankiai įvertino ir išklė lietuvių kultūrinį įnašą Waterburio miesto gyvenime.

Rengiant koncertą, daug siejos ir lietuviško pasišventimo įdėjo šv. Juozapo parapijos choro pirm. M. Andrikytė.—kc.

WORCESTER, MASS.

Kun. Alfonso Volungio išleistuvės

Ilgametis Worcesterio lietuvių šv. Kazimiero parapijos vikaras kun. Alfonsas Volungis praėjusių metų spalio 20 buvo paskirtas St. Thomas a Becket South Barre parapijos klebonu. Vyčių 26 kuopos iniciatyva sausio 14 Šv. Kazimiero parapijos salėje buvo surengtos kunigo A. Volungio išleistuvės — pagerbtuvės.

Vakaro programai vadovavo Lietuvių Piliiečių Klubo pirm. Charles Tagminas (Jagminas). Vakarieniškas buvo pasakyta visa eilė kalbų ir išreikšta nuosirdžių linkėjimų naujose pareigose. Sveikinimo metu įteikta daug ir dovanų. Salė buvo pilna dalyvių. Iš kunigų dalyvavo Jonas Bakanas, salezietis, tėvas Antanas Sabaliauskas, kun. John McNarra ir iš šv. Kazimiero parapijos kilę kunigai E. Borek'as, Jonas Liubauskas ir Atholio lietuvių parapijos klebonas Mykolas Tamulevičius, kuris taip pat daug metų vikaravo šioje parapijoje.

Kun. Alfonsas Volungis yra worcesteriškas, gimęs 1918 kovo 26. Jo tėveliai Adomas Volungis ir Regina Tamulevičiūtė buvo kilę iš Dzūkijos. Pradinį ir vidurinį mokslą Alfonsas ėjo valdžios mokyklose, toliau studijavo Sv. Kryžiaus kolegijoje (Holy Cross). Filosofiją ir teologiją studijavo Montrealio seminarijoje. 1945 sausio 13 Springfieldo, Mass., (tuo metu Worcesteris priklausė Springfieldo vyskupijai, Worcesterio vyskupija įsteigta tik 1950 kovo mėn.) vyskupas Thomas O'Leary Alfonsą išventino į kunigus. Pradžioje buvo paskirtas vikaru į St. Margaret Mary parapiją, po to lietuvių parapijose ėjo vikaro pareigas Worcesteryje šv. Kazimiero, Aušros Vartų, Atholyje Sv. Pranciškaus ir vėl Sv. Kazimiero parapijoje.

Dirbdamas lietuvių parapijose, gražiai pramoko lietuvių kalbos ir rūpestingai ėjo savo pareigas. Dirbo su vyčiais, vadovavo vyskupijos fondo rinkėjų ir kitiem darbam. Nuosirdūs linkėjimai naujose pareigose.

Buvo apsisistojęs tėvas A. Sabaliauskas Sv. Kazimiero parapijos klebonui Jonui Jutkevičiui išvykus atostogų (sausio 7-20), jo vietoje buvo atvykęs salezietis tėvas Antanas Sabaliauskas.

Naujų Metų sutikimai Nors jau atslūgo Naujų Metų sutikimo nuotaikos ir išblanko patirti išpūdziai, tačiau

aldona Nasvytytė-Augustinavičiėnė skaito paskaitą New Yorke gruodžio 3, kai buvo minimas pirmasis moterų suvažiavimas Kaune Nuotr. V. Maželio

Aldona Nasvytytė-Augustinavičiėnė skaito paskaitą New Yorke gruodžio 3, kai buvo minimas pirmasis moterų suvažiavimas Kaune Nuotr. V. Maželio

kronikos žinutėje verta paminėti, kad Worcesterio lietuvių organizuotai dviejose vietose, kur paprastai grupuojasi daugia lietuviškas veikimas, sutiko Naujus Metus. Tai yra Mairomio parke ir Lietuvių Piliiečių Klube. Pirmoje vietoje dalyvavo apie 25 asmenų, antroje — apie 400 asmenų. Pr.

CINCINNATI, OHIO

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas

Juozas Maezer, Lietuvos Vyčių Cincinnati kuopos pirmininkas, praneša, kad Cincinnati ir pietvakarių Ohio valstybės lietuviams yra ruošiamas iškilmingas nepriklausomybės paskelbimo 50-ties metų sukakties minėjimas. Iškilminga šventė įvyks sekmadienį, vasario 11, Xavier Universitete. Tėvas Paul O'Connor, S. J., Xavier Universiteto Prezidentas, Bellarmine Universiteto koplyčioje kartu su kun. Titu Narbutu, šv. Kryžiaus, Dayton, Ohio, lietuvių parapijos klebonu ir pietvakarių Ohio lietuvių dvasios vadu, ir Tėv. Gintautu Sabataičiu, S. J., 2 val. popiet kartu laikys šv. mišias už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Po pamaldų Universiteto Centre įvyks iškilmingi pietūs, į kuriuos Cincinnati lietuviai pakvietė Lietuvos draugus, Cincinnati miesto įtakingus pareigūnus. Pietų metu yra pakviesti du kalbėtojai: dr. Vytautas Bieliauskas, Xavier Universiteto Psichologijos fakulteto pirmininkas, ir teisėjas John Keefe, Cincinnati Court of Common Pleas. Šie iškilmingi pietūs kainuos asmeniui tik \$5.50. Rezervacijos ir čekius siųsti: Joseph Maezer, 2354 Beechmont Ave., Cincinnati, Ohio 45230 (Telef. 231-4028). — (LIC)

MAN ČIA PATINKA . . .

"Jaučiuosi Lietuvoje savas, man čia patinka", pareiškė . . . F. Daškovas, rusų pramoginio laivo kapitonas, atostogaudamas Lietuvoje. (Tiesa, '67-235.)

F. Daškovas atostogavo Lietuvoje ir pernai. Jo ryšys su Lietuva tik toks, kad laivas, kuriam jis vadovauja, pavadintas "LITVA". Laivas priklauso Odesos uostui ir vežioja ekskursijas Juodosios ir Viduržemio jūrų pakraščiais, tarp Odesos ir Marselio. Vardą atitinkamai išnaudoja: lietuvių studentų ansambliui nusiunčiami jo keleivių palinksiminti, lietuvių jau mobilizuojami tam lai-

V. Leskaitienė ir M. Galdikienė New Yorke, kai buvo minima lietuvių moterų pirmasis suvažiavimas.

TAUTOS FONDO RĖMĖJŲ SAJŪDIS AUGA

Elta praneša apie ypatinguosius Tautos Fondo rėmėjus:

Pereitų metų sausio mėnesį Vliko valdyba pasiūlė už įnašus, ne mažesnius kaip 25 doleriai, rėmėjams siuntinėti ištuos metus lietuviškąjį Eltos Informacijų biuletinį. Vidutinis visų Vliko rėmėjų metinis įnašas šiuo metu yra apie 10 dolerių. Kas prie to prideda dar 15 ar daugiau, tas ir laikomas ypatinguoju rėmėju.

Šių metų pradžioje Vliko ir Tautos Fondo valdybos sutarė papildyti prieš metus priimtąjį nutarimą ir ypatingojo Tautos Fondo rėmėjo sąvoką praplėsti. Būtent, šalia asmenų (ar šeimų), atsiunčiančių metinio įnašą į Tautos Fondą 25 ar daugiau dolerių, įtraukti į tuos pačius sąrašus (ir ištuos metus siuntinėti lietuvišką Eltos Informacijų biuletinį) taip pat ir organizacijas, organizacijų padalinius bei paskirus TF įgaliotinius, kai jie bus surinkę ir atsiuntę metinių įnašų bent 200 ar daugiau dolerių.

Vliko ir Tautos Fondo valdybos maloniai prašo laikraščio ir radijo redaktorių paskleisti šią žinią apie ypatingųjų TF rėmėjų sąjūdį lietuvių visuomenėje. O tą žinią patyrusieji kviečiami ne tik jungtis į sąjūdį, bet ir skleisti žinią ir paskatinti toliau, tarp tų, kurie būtų apie tai dar neišgirde, ar būtų dar neapsisprendę prisidėti.

Ypač prašoma kreipti dėmesį į tai, kad šio sąjūdžio svarba yra ne vien doleriai Lietuvos bylos informacijai skleisti. Svarbu ir tai, kad šiuo būdu su tuo darbu rėmėjai susidaro ir pastovus tiesioginis informacijos ryšys, ir tai ugdo atmosferą rėmėjui ilgainiui ir gyviau bei intymiau susipažinti bei susisiekti su tuo darbu, kurį jis jau pripažįsta svarbų ir remtiną.

Vliko — T. Fondo valdybų pirmas pasiūlymas buvo išgirstas, palyginti, nedaugelio ir ne iš karto. Tik kai plačiau pasklido žinia apie tą pasiūlymą, ypatingųjų rėmėjų sąrašas ėmė kiek greičiau ir dažniau ilgėti.

Štai tie, kurie išgirdo ir priėmė pasiūlymą. Tik apie pusę jų prisijungė 25 dol. įnašais. Kiti inėšė po 50-60 dolerių, šėši — po 100 — 125 dolerius. Jų įsijungimas buvo atžymėtas savo laiku E. Inf. biuletenuose. (Skaitmenys prie pavardžių rodo, nuo kurio numerio pradėtas siuntinėti biuletenis. Kiekvienas tas skaičius padalintas iš trijų rodo, kuriame metu mėnesyje kas atsiliespė į pasiūlymą).

Pirmieji į eilę stoji S. Kontrimas ir A. Praniėnė (7; abu iš N.J.). Toliau: S. Pundzevičius (14), prel. V. Balčiūnas (14), B. ir J. Tamošauskai (17), J. Galiūnas (17), dr. A. Razma (18), Jonas Butkus (18), dr. J. Didžiungaitis (22), dr. S. Petrauskas (22), A. Januška (22), kun. J. Šernas (22), Chicago Brighton Park LB apylinkė (per V. S. Šilą) (22), Bostono Liet. Pil. D-ja (25), B.A. Kučinskas (25), Philadelphia LB apylinkė (per J. A. Stiklorių, 500 dol.) (27), prel. M. Urbonas (27), dr. J. Meškauskas (31), dr. V. Paprockas (31), dr. R. Sidrus (31), dr. D. Jasaitis (31), St. Grušauskas (32), Pr. Pauliukonis (32), Bostono LB apylinkė (per A. Matjošką) (32), prof. D. Kaslas (32), G. ir J. Vėbra (34), dr. G. Surantas (34), dr. J.A. Valantiejus (34), kun. J. Žvirblis (34), dr. Pr. Jaras (36), M. Smulkštienė (36), dr. L. Kriaučiūnas (36), W. ir B. Turuliai (36), B. Bracius (36), Alb. Pustkepalaitis (36), J. Makauskis (36).

Gruodžio gale įnašus atsiuntė ir čia pirmą kartą įtraukiami: J. ir A. Pumphai, R. ir A. Purai (Woodhaven ir Brooklyn) inėšė po 100 dolerių; dr. P. V. Vygantas (Great Neck) ir M. Salinskienė (Woodhaven) — po 25 dol.; S. Kontrimas — pirmasis 1967 sąrašė,

su 25 dol. įnašu, pirmasis atsiuntė ir 1968 inėšą — 50 dol. Chicago Br. Park LB apylinkė papildė 1967 inėšą iki 200 dolerių.

Šis dar neilgas ypatingųjų TF rėmėjų sąrašas būdingas tuo, kad daugiau kaip pusė jo susidarė paskutinio praėjusių metų ketvirtio laikotarpyje, ketvirtis — tik paskutiniame gruodžio mėnesyje. Tai staigus pagreitėjimas. Šis, kad ir nedidelis sąrašas, jau labai apčiuopiamai prisidėjo prie Vliko vykdomosios informacinės akcijos finansinių pamatų ir prie savi-tarpinio informacijos ryšio pastiprinimo. Vliko ir Tautos fondo valdybos tariausi neišėinančios iš realumo ribų, tikėdamosios ir kviesdamos šiais metais tą sąrašą pailginti bent dešimteriojai. (Elta)

HARTFORD, CONN.

Paskaita apie dainą

Hartfordo Jaunųjų moterų ratelis sausio 27 d., 8 val. vakaro rengia V. Januškaitės — Leskaitienės paskaitą. Tema "Daina lietuvių gyvenime". Paskaita bus L.A.P. klubo pirmo aukšto salėje, 227 Lawrence St., Hartford, Conn. Po paskaitos rengėjos svečius pavaišins kava ir užkandžiais.

Paskaitininkė — solistė Vincė Januškaitė — Leskaitienė jau nepriklausomos Lietuvos laikais domėjosi liaudies menu, važinėjo po provinciją, rinkdama tautodailės išdirbinius bei užrašinėdama dainas ir visą tautosaką.

Visa Hartfordo ir apylinkių lietuvių visuomenė kviečiama paskaitoje dalyvauti. Ypač šioje paskaitoje turėtų dalyvauti jaunimas ir papildyti savo žinias.

Vakaro pelnas skiriamas J. Bernotas

IŠ VISUR

— B. K. Balutis palaidotas sausio 5 Londono kapinėse lietuvių skyriuje. Tokia buvo jo pareikšta valia — likti ten, kur jam ilgiausiai teko budėti Lietuvos nepriklausomybės židinio sargyboje. Laidotuvėse dalyvavo diplomatinės šėfas min. Stasys Lozoraitis, Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija — Antanas Rudis, Marija Rudienė, Eugenijus Bartkus. Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto vardu vicepirm. J. Audėnas telegrama pareiškė Lietuvos pasiuntinybei Londone užuojautą. Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas bus buvęs bene paskutinis iš vadovaujančių asmenų dar turėjęs progos gruodžio pradžioje išsiamiai išsikalbėti su B. K. Balučiu apie Lietuvos problemas padėtį šiuo metu. (E.)

— Vliko valdyba nuosirdžiai dėkova visiem są įveikusiems Kalėdų bei Naujųjų Metų progą. (E.)

— Tėv. Gintautas Sabataitis, S. J., kuris šiais metais tęsia psichologijos studijas Xavier U-tete, Cincinnati, Ohio, pasakys pagrindinę kalbą Dayton, Ohio, Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjime, kuris įvyks sekmadienį, vasario 18, šv. Kryžiaus lietuvių parapijos salėje.

— Kanados sporto apygardos krepšinio pirmenybės bus pravestos Londone, Ont., vasario 3-4.

— Kun. Juozas Pranka ir kun. Pranas Vaičekonis iš Vilniaus sausio 17 atvyko į Romą. Apsigyveno vokiečių "Dell'anima" kolegijoje. Studijuos Gregorijano universitete.

— Inž. Balys Daukus, sulaukęs 67 m. amžiaus, sausio 9 mirė Sidney mieste, Australijoje.

— Antanas Saulaitis, Jr., S. J., išvyko į Pietų Ameriką, kur jį siunčia Lietuvių Bendruomenė dalyvauti jaunimo studijų savaitėje Brazilijoje sausio 26 — vasario 6. Ta proga jis aplankys ir kai kurias kitas P. Amerikos valstybes, megzdamas tampsnesius ryšius su tenyščiu lietuvių jaunimu.

— A. Kezys, S. J., ruošia G. Peniko foto darbų parodą, kuri įvyks Jaunimo centre sausio 28 d. 3 val. popiet. Gerimantas Penikas išstatys daugiau šimto foto darbų.

— Vaclovo Rato dailės darbų paroda vyksta Balzeko muziejuje Chicagoje sausio 13-26.

— Savanoriai kūrėjai, gyveną Connecticut valstijoje, sąryšy su Vasario 16 sukaštuviniu minėjimu, prašomi kuo skubiau pranešti man savo adresus. — Savanoris kūrėjas Jonas K. Kairys, 60 Sims St., Bridgeport, Conn. 06604.

Philadelphiaje V. Krėvės mokyklos mokiniai sausio 7 suvaicino B. Vaivorytės "Skaidrytė". Vaikų eglutė buvo sv. Andriejaus parapijos salėje.

— Matulaičio namams reikalingi darbininkai ir darbininkės įvairiem darbam: slaugės (RN ir LPN), jų padėjėjos, raštinės, virtuvės ir skalbyklos darbininkės; vyrai — namo ir sodybos priežiūrai. Kreiptis nedelsiant: Matulaitis Nursing Home, Putnam, Conn. 06260.

Neslepia gyvenimo tikrovės

Šių dienų filosofai ir marksizmas (3)

Universalios alienacijos doktrina

Schaffas, interpretuodamas jaunojo Markso mokslą, randa, kad šis laikosi tezės: "Žmogus yra aukščiausia būtybė žmogui". Tai esminis socializmo turinys. Kita šios interpretacijos išvada, kad šis esminis socializmo turinys socialistinėse valstybėse yra toli gražu nuo tikrovės. Taip, sakysim, socialistinių valstybių visuomenėje, žmogus yra traktuojamas kaip daiktas, darbo jėga, kaip produkcijos aparato dalis. Jis ten nėra sau pačiam tikslu, pagarbos verta būtybė ir pilnateisū kolektyvinio gyvenimo dalininku. Socializme žmogus tapo pažeminta būtybė, asmeniškai pažeista ir savo progrose apribuota. Žmogaus likimą lemia pašalinės jėgos: produkcijos reikalavimai, valdančių valios saugliavimas ir esantis prievartos aparatas. Ten dominuojant jėgai, individo pilietinės teisės suvaržytos, kas slopina jo troškimus ir viltis, nes reikalaujama iš jo paklusnumo, o tuo pačiu paneigiama teisė į savystovų galvojimą.

Schaffo nuomone, tokios būklės priežasties reikia ieškoti ir valdymo metoduose, kurie paremti klaidingais doktriniais pagrindais. Visiškai klaidinga tezė, kad socializmas iš gyvenimo pašalina alienaciją. Tai remiasi prielaida, kad panaikinus privatinę nuosavybę, bus padarytas galas ir visokeriopai alienacijai. Deja, kapitalizmo likvidacija dar nereiškia, kad alienacija automatiškai turi pranykti, o su ja kartu ir kitos visokios žmogaus išnaudojimo formos (alienacijos).

Nors Marksui buvo aksioma, kad pozityvus privačios nuosa-

KAN. V. ZAKARAUSKAS

vybės pašalinimas yra pozityvus pašalinimas visokios alienacijos, bet deja, patyrimas rodo, kad Marksas klydo, nes tai liudija socialistinių valstybių gyvenimas. Ji ten reiškiasi įvairiomis formomis. Schaffas pabrėžia, kad yra tuščia kalba apie alienacijos pašalinimą, ir kad ją visiškai sulikviduos socialistinė revoliucija, kadangi faktai tam labai aiškiai priešinosi ir rodo, kad tikslas nepasiekiamas.

Alienacija neišnyksta kapitalistinėje sistemoje pašalinus. Valstybė savo galia primeta savo valią individui, ji apribuoja jo laisvę, slopina jo viltis. Taigi, anot Schaffo, čia ir prisimenama Orwellio romane atvaizduotas pasaulis, kur siautėja siaubinga alienacija kai iš žmogaus rankų išsiplėšė jo paties pagamintos jėgos ir ši priešiška galybė pradėjo triuškinėti ir naikinti savo kūrėjus. Lygiai tas pats šiandien, kur proletariato diktatūra paima valdžią, lydi ją neklaidingumo įsitikinimas, reikalavimas aklo paklusnumo, žmonėms atimama teisė savarankiškai galvoti, o to viso pasekos yra tokios, kad žmogus jaučiasi politiniai nusavintas, svetimai valiai atiduotas, kas lemia jo likimą be pritarimo ir žinojimo. Tai išaukia apsvylimą socialistiniais idealais, kadangi išgarbintos socializmo teorijos, skirtos žmonių gerovei, praktikoje toli nuo tikrovės. O anot Schaffo socializmo centrinė problema yra žmogus ir jo interesai.

Alienacija socializme neišnyko, taip pat neišnyko žmonių pasiskirstymas į klases; iškilo

naujos klasės, naujas elitas, kuris, įsitikinęs savo neklaidingumu, sutapatina savo asmeninius interesus su bendra piliečių gerove, nepakenčia jokios kritikos, priešinosi visokiai permainai, kadangi tai gali pakeisti jo turimą padėtį. Tokiu būdu socialistinėje visuomenėje egzistuoja įvairūs žmonių padalinimai, kas yra priešinga socializmo mokslui. Tokių faktų akivaizdoje Schaffas ir vėl pakartoja mintį, kad gyvenimo praktikoje vyksta Orwellio romano nupasakota tikrovė, nors komunizmo doktrinoje skelbiama, kad socialistinėje valstybėje visi žmonės lygūs, bet kai kurie jų yra dar lygesni už kitus. Teisingai, Schaffas pabrėžia, daug kas pradedama marksistine mintimi, tik, deja, retas dalykas, kad ši mintis gyvenime būtų realizuota. Todėl Schaffas ir rašo, kad čia nieko nepadės faktų nutylėjimas, kadangi akių užmerkimas prieš faktus dar nepakeičia padėties. Antisocialistinė propaganda skelbia apie

naujų klasių arba raudonosios buržuazijos egzistenciją, bet reikia su tuo sutikti, kad skelbiama tiesa. Socialistinėse valstybėse iškyla aikštėn valdys, privilegijuotasis elitas. Ir tikrai, valdžioje stovinčių žmonių gyvenimo stilius yra disonansas skelbiamam mokslui. O vaizdžiau kalbant apie valdančiuosius, jie moko pavaldinius apie vandens pranašumą, bet patys geria vyną.

Alienacijos priežastys neišnyko

Nacionalizmas ir rasizmas, ypatingai antisemitizmas buvo atnešti socializman iš kapitalistinės sistemos, o tai yra alienacijos priežastys. Toks antisemitizmas turi savo globėjus ir gyvenus net aukščiausiose partijos hierarchijos viršūnėse. Juk be jų žinios ir paramos antisemitizmas nebūtų toleruojamas ir neišvengtų cenzoriaus rankos. Schaffas šitokį antisemitizmą vadina nauja nacinės alienacijos forma, kuri šiandien reiškiasi socialistiniuose kraštuose. Jis taip pat skelbia, kad jokia politinė santvarka, neišskiriant nei marksistinės, neturinti mesijoniškos pasiuntinybės, kuri prievartos keliu kurtų bendrą gerovę. Ir baigia šią mintį tokiu pareiškimu, kad būtų didelis laimėjimas, jei esama reži-

Philadelphijos vaikų eglutėje užkandžiauja

Nuotr. V. Gruzdiū

IRASYK SAVO VARDĄ LIETUVIŲ TAUTOS KANKINIŲ KOPLYČIOJE

ŠV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE

Lietuvių tautos Kankinių atminimui Aušros Vartų Šv. Marijos — Gailestingumo Motinos koplyčios darbai jau pradėti. Koplyčia bus baigta 1968 metais, jeigu laiku surinksimė lėšas. Visi lietuviai, ne tik suaugę, bet ir vaikai, prisidėkime savo auka prie šio mūsų Tautos Kankinių paminklo. Aukoms adresas:

LIETHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND
2701 W. 68th Street, Chicago, Ill. 60629

Amerikoje aukos yra nurašomos nuo mokesčių (tax deductible)

KNYGOS ANGLŲ KALBA

Introduction to Modern Lithuanian, lietuvių kalbos gramatika, aiškinama anglų kalba. Skaitymai, gramatikos aiškinimai ir žodyneliai. Paruošė L. Dambūnas, A. Klimas ir W. Schmalstieg. Kietais viršeliais, 480 psl. \$7.00.

Lithuanian Reader for Self-Instruction, by William R. Schmalstieg and Antanas Klimas. Priedas prie Introduction to Modern Lithuanian. \$1.00.

Timeless Lithuania by Owen J. C. Norem, B.D., L.L.D. \$4.00.

Lithuania and Lithuanians, compiled by J. Balys. Bibliography. \$5.00.

The Balts, by Marija Gimbutas. Ancient Peoples and Places. 286 psl. kietais viršeliais. \$7.50.

Lithuania under the Soviets, by V. S. Vardys. Portrait of a Nation 1940-65. 300 psl., kietais viršeliais. \$7.00.

Vytautas the Great—Grand Duke of Lithuania, by Dr. J. B. Končius. Kietais viršeliais \$4.00, minkštais \$3.00.

Twenty Years' Struggle for Freedom of Lithuania, by J. Audėnas. \$2.50.

The War Against God in Lithuania, by Dr. J. Savasis. \$1.25.

Guerrilla Warfare on the Amber Coast, by K. V. Tauras. \$3.00.

Leave Your Tears in Moscow, by B. Armonas. \$4.00.

Tannenbergs, by C. R. Jurgėla. The Battle of Tannenbergs. \$2.00.

The Refugee, by K. C. Cirtautas. \$3.50.

Crosses, by V. Ramonas, romanas. Kietais viršeliais. \$4.00.

Selected Lithuanian Short Stories. Lietuvių rašytojų kūriniai. \$5.00.

Lithuanian Quartet. Barono, Katiliškio, Landsbergio ir Seiniaus kūriniai. \$5.00.

Lithuanian Folk Tales. \$4.50.

The Herdsman and the Linden Tree. V. Krėvės apsakymai. \$4.00.

House Upon the Sand, by J. Glianda. Romanas. \$4.00.

The Ordeal of Assad Pasha, by I. Seinius. Satyra. \$2.00.

Memoirs of a Lithuanian Bridge. V. Kudirkos kūriniai. \$2.00.

The Maker of Gods, by St. Zobarskas. 10 novelių. \$3.00.

The Temptation, by V. Krėvė. \$3.00.

Bobby Wishingmore, by S. Zobarskas. Vaikams istorija. \$2.00.

The Living Testament of Faith and Courage. Sibiro maldaknygės lietuvių anglų kalbomis, didelio formato leidimas. Kietais viršeliais. \$3.50.

Popular Lithuanian Recipes, by J. Daužvardis. \$2.00.

Lithuanian Self-Taught, by M. Variakojytė. \$1.25.

Art Collection of the Lithuanian Franciscan Fathers, by P. Jurkus. Lietuvių menininkų paveikslų albumas. Didelio formato. \$6.00.

Lithuania, by V. Augustinas. Albumas iš Lietuvos vaizdų. \$6.00.

Dedication of the Chapel of Our Lady of Šiluva. 50¢.

Our Lady of Šiluva, by Rev. John C. Jutt. 50¢.

Thaddeus Kosciuszko the Champion of Freedom, by A. D. Yuknis. 50¢.

Lithuania, short pamphlet about Lithuania. 50¢.

English-Lithuanian Dictionary, by V. Baravykas (ca. 30,000 žodžių). \$6.00.

Lithuanian-English, by B. Piesarskas, B. Svesevičius (ca. 27,000 ž.). \$5.00.

Lithuanian-English, V. Peteraitis, 602 psl. Kietais viršeliais. \$7.00.

Photographs / Aigimantas Kezys, S.J. — meniškas albumas. \$4.00.

Awakening Lithuania, by Dr. Jack J. Stukas. \$5.00.

Footbridges and Abysses, a novel by A. Baronas. \$5.00.

Rejuvenation of Siegfried Immersele, a novel by Ig. Seinius \$5.00.

Noon at a Country Inn, by A. Vaičiulaitis. \$4.00.

Nimblefoot the Ant and Her Adventures, by V. Tamulatis. \$4.00.

The Deluge, a Love Story of Ancient Times, by M. Vaitkus. \$4.00.

The Mountain Doves and other African Folktales, N. M. Zobarskas. \$3.50.

Arens in Amber, Leonardo Andriekaus poezija anglų kalba. Kaina 4 dol.

Šios ir kitos knygos bei muzikos plokštelės gaunama:

DARBININKO ADMINISTRACIJA

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirsti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratešti prenumeratą 1968 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$7.00

Siunčiu už prenumeratą \$....., aukų \$..... Viso \$.....

(Data)

(Parašas)

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųsti jos adresu: Mrs. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre St., West Roxbury, Mass. 02132.

TESTAMENTŲ ĮVAIRUMAI

Klausimas

Esu virš 70 metų amžiaus. Gyvenu su antra žmona. Turiu sudaręs testamentą pas advokatą, kuriame aš esu paskirtas savo turta; nurodyta, kam ir po kiek turi būti išmokėta. Dabar, jei trūktų pinigų bankuose, ką Probate Court darytų, kai testamentas bus teismo rankose?

Antras reikalas — Mano U. S. "E" bonds yra užrašyti mano seserų vaikam ir mano antrosios žmonos anūkam. Ar Probate Court viską išskirstys pagal testamentą?

Trečias reikalas — norėčiau pakeisti pirmą surašytą testamentą. Ar galima būtų padaryti pataisymus be advokato? Pavyzdžiui, aš nenurodžiau testamentė, kiek pinigų aš paskiriu palaidojimui ir šermenims ir pan.

Po mano mirties visų reikalų tvarkytoju — administratorium paskirtas yra mano draugas, sąžiningas žmogus, kuriuo aš labai pasitikiu. Gerai žinau, kad mano žmona įsižeis, kad ne jai paskirta tvarkyti laidojimo reikalus. Ar ji galėtų iškelti bylą prieš mano testamentą? Testamentė ir jai paskirta geroka turto dalis.

Nusivylęs, Connecticut

Atsakymas

1. Kai žmogus sudaro testamentą, jis negarantuoja, kad jam mirus, banke pasiliks pinigų. Kai kurios išlaidos laikomos "pirmajūjančiomis" (preferred). Tokios išlaidos yra: paskutinės ligos išlaidos, laidojimo išlaidos, palikimo administravimo išlaidos (expenses of administration). Minėtos išlaidos turi būti apmokamos pirmoj eilėj, ir nė vienas iš tų asmenų, kuriems yra paliekama turto (beneficiaries) negaus savo palikimo tol, kol tos išlaidos nebus apmokėtos. Jei neužtenka "pinigų" toms išlaidoms padengti, tada bus parduodamas pirmiau kilnojamas turtas; o jei ir jo neužtektų, tada ir nekilnojamas turtas. Padengus "pirmenybę" turin-

čias išlaidas (preferred charges), turtas, jei nėra kitų skolų (debts), bus paskirstytas pagal Tamstos nurodymus.

Tačiau visų valstijų įstatymai numato tam tikrą dalį našlei. (Kokia dalis yra numatyta našlei, tai priklauso nuo kiekvienos valstijos įstatymų. Yra skirtumų tarp įvairių valstijų šioje srityje turimų įstatymų). Jei našlei testamentė yra paliekama tam tikra turto dalis, ji, daugumoje valstijų, turi teisę pasirinkti: jai paliktą sumą arba įstatymų numatytą dalį (statutory share).

2. U.S. Savings bonds pasiliks juose numatytiem asmenim, jei jie yra testatoriaus (Tamstos) ir tų asmenų bendru vardu.

3. Jei Tamsta nori padaryti pakeitimų testamentė, tai gali būti atliekama "codicil" būdu. Labai patarčiau tokių pakeitimų pačiam nedaryti. "Codicil" sudarymo išlaidos paprastai yra gana kuklios, o padarius "naminiu būdu", gali susidaryti visai kitoks, nepageidaujamas rezultatas.

4. Jei Tamsta to pageidauja, gali testamentė numatyti, kad rūpintis Tamstos palaidojimo reikalais pavedama žmonai, o kitus reikalus tvarkyti pavedama Tamstos minimam asmeniui (executor).

Palikto turto tvarkymas, jo paskirstymo reikalai yra "executor" darbas, o ne teismo. Ties darbai atliekami Probate Court priežiūroje. Yra tam tikra procedūra, kurios reikia stropiai laikytis. Visi asmenys, kuriems yra paliekama turto, bus atitinkamai painformuoti įstatymų reikalaujamu būdu ir laiku. Tamstos mirties atveju Tamstos "executor" (vykdytojas) pristatys testamentą teismui (probate), ir kai teismas jį (vykdytoją) oficialiai patvirtins, jis eis įstatymų uždegtas pareigas pagal įstatymų numatytą tvarką. Žinoma, Tamstos "executor" (vykdytojas) bus reikalingas teisinės pagalbos, ir Tamsta jam gali patarti, pas kokią advokatą jis turėtų kreiptis Tamstai mirus. Tai

gali būti įrašoma ir į testamentą arba "codicil".

Jei testatoriui mirus, visas "pirmajūjančias" išlaidas padengus, o taipogi turimas skolas apmokėjus, pasirodo, kad nėra užtenkamai pinigų arba turto visoms numatytoms "dovanom" (bequests) išdalinti, tada yra tam tikra tvarka, kuri yra įstatymų smulkiai ir stropiai numatyta, pagal kurią tokie dalykai yra vykdomi. Tamstos advokatas, rašydamas "codicil", galės smulkiai painformuoti apie visokias galimas "pasekas" ir Tamsta jį galėsi painformuoti kaip Tamsta norėtum pasielti visokiomis galimomis aplinkybėmis.

Mielas lietuvi, paremk lietuvių pranciškonų pastangas pastatyti KULTŪROS ŽIDINĮ New Yorke. Įsigytas žemės sklypas Highland Blvd., Highland Parke, Brooklyn, N. Y. Baigiami ruošti pastatų planai. Laukiam talkos! — Aukus prašom siųsti lietuvių pranciškonų vienuolynui 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Spaudos kioskas Darbininko vakare gruodžio 2. Iš k. d. Tėv. Petras Baniūnas — Darbininko administracijos, M. Šalinskienė, Emma Raisčius, Marytė Raisčius, p. Sinusienė, Anela Žitkus, Peter Wytenus ir Jyltė Kowrak. Nuotr. R. Kisieliūnas

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Po 15 dol. — L. Shushys, Highland Pk. N. J., J. Brogis, Winsted, Conn.

10 dol. — M. Zvirblis, Woodhaven, N. Y.

Po 8 dol. — A. Petkavage, Bayside, N.Y., A. Zvynis, Great Neck, N. Y., V. Lazauskas, Balt. Md., Kun. Dr. P. Ragažinskas, Pecos, Texas, J. Gruodis, Monticello, N.Y.

Po 7 dol. — C. Gabranas, E. Millinocket, Me., Dr. V. Vyngantas, Great Neck, N.Y.

Po 6 dol. — M. Bukauskas, A. Bagdonas, B'klyn, N.Y., L. Sledzaus, Matawan, N. J., E. Gutmanas, Jersey City, N. J., kun. A. Naujokas, Port Chester, N.Y., J. Drigotas, Chelsea, Mass.

Po 5 dol. kun. Dr. A. Baltinis, E. Cepelevičius, B. Mila-

šius, Cgo. Ill., Dr. H. Montvila, Bayside, N.Y., Dr. A. Dunojewski, Ozone Pk., N. Y., F. Kunigėlis, B'klyn, N. Y., C. Globis, Fairfield, Calif., Z. Valiukonis, So. Boston, Mass., K. Kulpa, Huntsville, Ala., Dr. A. Martus, Cleveland, Ohio, E. Drukteinis, Dayton, Ohio, J. Melynis, Nesconset, N.Y., K. Gečas, Muskoka, Can., A. Tamašaitis, Kingston, Can.

4.50 dr. v. Avizonis, Milford, Del.

Po 4 dol. R. Sileika, Phila. Pa., J. Glušauskas, B'klyn, N. Y., W. Dargis, N.Y., P. Davidonis, Milford, Conn., K. Kalvaitis, College Pk., Md., P. Gaigalas, Timmins, Can., P. Slucka, Hamilton, Can., J. Malinauskas, Woodhaven, N. Y.

Po 3 dol. — K. Waitelis, Monticello, N.Y., M. Baltaduonis, L. Gudelis, Bronx, N. Y., B. Chigas, Medford, N.Y., J. Butkas, Far Rockaway, N. Y., J. Birutis, E. Northport, N. Y., P. Remsh, Valley Stream, N.Y., A. Stero, Hunt, Sta., N.Y., D. Tautulas, East Hills, N.Y., I. Gasiliūnas, Jam. Est. N.Y., A. Grigaliūnas, L. I., City, N. Y., S. Zupka, M. Slavina, Maspeth, N.Y., G. Zabelskis, Flusing, N. Y., J. Gurklyns, Kew Gardens, N. Y., V. Janušas, S. Ruškienė, Ozone Pk. N. Y., A. Ramanauskas, A. Simkus, J. Soudaitis, V. Dubauskas, K. Bačas, A. Kadzis, R. Markevičius, Woodhaven, N.Y., V. Mulevičienė, J. Galinis, V. Eidukevičius, M. Milukas, M. Fiore, K. Motuzas, J. Landsbergis, S. Rūkstelė, A. Sheputis, J. Kumpikas, Rich. Hill, N.Y., I. Kačinskis, Glendale, N.Y., A. Markevičiūtė, O. Panatauskis, J. Sirutis, A. Lugauskas, J. Stankus, V. Plaušinis, S. Malinauskas, J. Vanagas, F. Kaupas, A. Sinus, J. Katkus, P. Ga-

gas, A. Jasaitis, A. Rinkevičius, E. Gerulski, Zizis, K. Montvila, B. Wallace, A. Karvelis, A. Ilgutis, F. Gustas, B'klyn, N.Y.

Po 1 dol. — J. Aucius, I. Stančaitis, J. Remeza, F. Skwar, V. Sadauskas, J. Salkauskas, J. Žukas, A. Bundonis, E. Senkus, J. Trimakis, S. Palokis, D. Averka, V. Baliūnas, J. Kundrotas, S. Sudaitis, P. Gagiėnė, S. Aromiskis, F. Razičkas, E. Zailskas, S. Čiapas, J. Černius, J. Juodis, S. Sirutis, J. Ginaitis, B'klyn, N.Y., Strazdis, M. Stučius, P. Palys, V. Labutis, F. Šablinskis, J. Strijauskas, Dr. Budreckis, Dr. I. Skeivys, V. Stasiūnas, Rich. Hill, N.Y., M. Pakštys, Waterford, Conn., F. Prekeris, Stamford, Conn., R. Lenkaitis, Woodbury, Conn., P. Laukaitis, Torrington, Conn., A. Lucas, Bristol, Conn., W. Mylimas, Woodstock Valley, Conn., M. Arlauskienė, Hazardville, Connecticut, K. Jurkevičius, Wethersfield, Conn., W. Skeltis, Bethlehem, Conn., V. Valukas, J. Golding, New Haven, Conn., A. Stanišauskas, Bridgeport, Conn., P. Balinskas, Bridgeport, Conn., E. Orentas, J. Žily, W. Hartford, Conn., M. Kelminkys, E. Hartford, Conn., A. Žitkus, Bauer, A. Pateckis, A. Mockus, G. Rutkauskas, Kazlauskas, E. Krasauskas, A. Dragūnevičius, Hartford, Conn., V. Urbonas, J. Žemaitaitis, A. Padaigis, Waterbury, Conn., B. Bart, G. Krivickas, Z. Svitra, New Britain, Conn., J. Skersys, Lawrence, Mass., K. Gedrim, Brighton, Mass., V. Petraitis, Sunderland, Mass., M. Kazemėkas, Gilbertville, Mass., E. Uzpurnis, W. Chelmsford, Mass., S. Jowall, Methuen, Mass., A. Venckus, Norwood, Mass., V. Kudirka, Norwood, Mass.

Po 2 dol. J. Puodžiūnas, E. Slivinskas, J. Norvilas, Waterbury, Conn., J. Radzevičius, J. Ruškys, J. Plečkaitis, New Britain, Conn., K. Sangavičius, Brighton, Mass., P. Sakalis, Northampton, Mass., S. Sužiedėlis, Brockton, Mass., A. Vasy, E. Kalvynas, Worcester, Mass., J. Dacys, Dorches-

ter, Mass. F. Skistimas, E. Cambridge, Massachusetts, A. Stravinsky, Methuen, Mass., K. Merkis, J. Walentukiewicz, S. Boston, Mass., A. Alukonis, E. Ciocys, Prov. R. I., S. Kligys, Joppatowne, Md., I. Palubinskas, Balt., Md., E. Dambriūnienė, Brentwood, Md., Kun. Dr. G. Razutis, Miami, Fla., A. Misiūnas, Hollywood, Fla., Kun. A. Senkus, Lake Worth, Fla., E. Merkevičius, Weston, Can., A. Stukys, E. Davidonis, Toronto, Can., J. Stanaitis, A. Gedrimas, Hamilton, Ont. Can., M. Damijonaitytė, Boys Town, Nebr., K. Gimžauskas, Cicero, Ill., P. Speityla, Springfield, Ill., P. Narutis, E. Praninskas, L. Racevice, J. Žilevičius, M. Grauzinis, P. Krajauskienė, Z. Krasauskas, A. Svagždienė, Drausas, A. Gilvydis, E. Libus, Cgo. Ill., Dr. G. Ambrozaitis, Chesterton, Indiana, J. Staniškis, Cleveland, Ohio, E. Grigonis, St. Charles, Mich., A. Kupčinskis, Detroit, Mich., S. Pliuškonis, Denver, Colo., P. Dodienė, St. Louis, Mo., I. Bandžiulis, K. Bauras, Los Angeles, Calif.

1.50 dol. — P. Paull, Cleveland, Ohio.

Po 1 dol. — J. Aucius, I. Stančaitis, J. Remeza, F. Skwar, V. Sadauskas, J. Salkauskas, J. Žukas, A. Bundonis, E. Senkus, J. Trimakis, S. Palokis, D. Averka, V. Baliūnas, J. Kundrotas, S. Sudaitis, P. Gagiėnė, S. Aromiskis, F. Razičkas, E. Zailskas, S. Čiapas, J. Černius, J. Juodis, S. Sirutis, J. Ginaitis, B'klyn, N.Y., Strazdis, M. Stučius, P. Palys, V. Labutis, F. Šablinskis, J. Strijauskas, Dr. Budreckis, Dr. I. Skeivys, V. Stasiūnas, Rich. Hill, N.Y., M. Pakštys, Waterford, Conn., F. Prekeris, Stamford, Conn., R. Lenkaitis, Woodbury, Conn., P. Laukaitis, Torrington, Conn., A. Lucas, Bristol, Conn., W. Mylimas, Woodstock Valley, Conn., M. Arlauskienė, Hazardville, Connecticut, K. Jurkevičius, Wethersfield, Conn., W. Skeltis, Bethlehem, Conn., V. Valukas, J. Golding, New Haven, Conn., A. Stanišauskas, Bridgeport, Conn., P. Balinskas, Bridgeport, Conn., E. Orentas, J. Žily, W. Hartford, Conn., M. Kelminkys, E. Hartford, Conn., A. Žitkus, Bauer, A. Pateckis, A. Mockus, G. Rutkauskas, Kazlauskas, E. Krasauskas, A. Dragūnevičius, Hartford, Conn., V. Urbonas, J. Žemaitaitis, A. Padaigis, Waterbury, Conn., B. Bart, G. Krivickas, Z. Svitra, New Britain, Conn., J. Skersys, Lawrence, Mass., K. Gedrim, Brighton, Mass., V. Petraitis, Sunderland, Mass., M. Kazemėkas, Gilbertville, Mass., E. Uzpurnis, W. Chelmsford, Mass., S. Jowall, Methuen, Mass., A. Venckus, Norwood, Mass., V. Kudirka, Norwood, Mass.

Local-Nationwide Moving Storage Warehouse. We feature export & domestic crating. Agents for American Red Ball Transit Co., Inc. We ship to Florida, California, Texas, Arizona. Charles D. Wood & Son — 147-28 Archer Ave., Jamaica, N.Y. RE 9-3125, if no ans. 516 IV 9-2661

Local-Nationwide Moving Storage Warehouse. We feature export & domestic crating. Agents for American Red Ball Transit Co., Inc. We ship to Florida, California, Texas, Arizona. Charles D. Wood & Son — 147-28 Archer Ave., Jamaica, N.Y. RE 9-3125, if no ans. 516 IV 9-2661

Local-Nationwide Moving Storage Warehouse. We feature export & domestic crating. Agents for American Red Ball Transit Co., Inc. We ship to Florida, California, Texas, Arizona. Charles D. Wood & Son — 147-28 Archer Ave., Jamaica, N.Y. RE 9-3125, if no ans. 516 IV 9-2661

Local-Nationwide Moving Storage Warehouse. We feature export & domestic crating. Agents for American Red Ball Transit Co., Inc. We ship to Florida, California, Texas, Arizona. Charles D. Wood & Son — 147-28 Archer Ave., Jamaica, N.Y. RE 9-3125, if no ans. 516 IV 9-2661

Local-Nationwide Moving Storage Warehouse. We feature export & domestic crating. Agents for American Red Ball Transit Co., Inc. We ship to Florida, California, Texas, Arizona. Charles D. Wood & Son — 147-28 Archer Ave., Jamaica, N.Y. RE 9-3125, if no ans. 516 IV 9-2661

Local-Nationwide Moving Storage Warehouse. We feature export & domestic crating. Agents for American Red Ball Transit Co., Inc. We ship to Florida, California, Texas, Arizona. Charles D. Wood & Son — 147-28 Archer Ave., Jamaica, N.Y. RE 9-3125, if no ans. 516 IV 9-2661

Local-Nationwide Moving Storage Warehouse. We feature export & domestic crating. Agents for American Red Ball Transit Co., Inc. We ship to Florida, California, Texas, Arizona. Charles D. Wood & Son — 147-28 Archer Ave., Jamaica, N.Y. RE 9-3125, if no ans. 516 IV 9-2661

Local-Nationwide Moving Storage Warehouse. We feature export & domestic crating. Agents for American Red Ball Transit Co., Inc. We ship to Florida, California, Texas, Arizona. Charles D. Wood & Son — 147-28 Archer Ave., Jamaica, N.Y. RE 9-3125, if no ans. 516 IV 9-2661

Local-Nationwide Moving Storage Warehouse. We feature export & domestic crating. Agents for American Red Ball Transit Co., Inc. We ship to Florida, California, Texas, Arizona. Charles D. Wood & Son — 147-28 Archer Ave., Jamaica, N.Y. RE 9-3125, if no ans. 516 IV 9-2661

Local-Nationwide Moving Storage Warehouse. We feature export & domestic crating. Agents for American Red Ball Transit Co., Inc. We ship to Florida, California, Texas, Arizona. Charles D. Wood & Son — 147-28 Archer Ave., Jamaica, N.Y. RE 9-3125, if no ans. 516 IV 9-2661

Local-Nationwide Moving Storage Warehouse. We feature export & domestic crating. Agents for American Red Ball Transit Co., Inc. We ship to Florida, California, Texas, Arizona. Charles D. Wood & Son — 147-28 Archer Ave., Jamaica, N.Y. RE 9-3125, if no ans. 516 IV 9-2661

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda NEW YORK
Šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktoriaus Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

Laisvės Žiburyš — NEW YORK
Lietuvių ir anglų kalbomis skemadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjai: Antanas Mažeika VI 5-6332 ir Romas Kezys TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, MASS
Vedėjas **STEP. MILKUS**
WLYN — 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga
Skemadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER BROCKTON,
Vedėjas P. VISČINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass. Tel. JU 6-7209
FM bangomis 105.7 MC
meg. iš WKOX, Framingham, Mass.
Skemadieniais 8 - 9 val. ryte
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Skemadieniais nuo 11 iki 12 vid.

LIETUVIŠKŲ MELIODIJŲ RADIO VALANDA
girdima kiekv. šeštadienį 3-4 p.p. iš Detroito stoties WJLB-AM - 1400 kilo. Pranešėjai: Patricia Bandza ir Algis Zaporackas; vedėjas — Ralph Valatka, 15756 Lesure, Detroit, Mich. 48227; tel. 273-2224.

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGONAVIČIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn. Tel.: 249 - 4502
Skemadienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PITTSBURGH, PA.
WZUM, 1590 banga
vedėjas VYT. A. YUCIUS
62 Shady St. W. Pgh., Penna. 15228
Tel. 563-2754
Skemadieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 kilocycles
BENDRUOMENĖS BALSAS
1203 Green St., Phila., Pa. 19123
PO 5-0932
Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO - AM - 1240
Ved. ANT. PALIULIS
Lietuvos prisiminimai
Kultūrinė - komercinė programa
Skemad. 9:35 iki 10:30 ryto

New Yorko skautų kūčiose gruodžio 17. Iš k. j. d. Lilė Milukienė, Alfonsas Samušis, Kęstutis Bileris, Irena Vilgailienė. Nuotr. V. Reivydišio

SERVICE
STEAM BATHS, MESSAGES for Ladies: Tuesday and Thursday; for Men: Monday, Wednesday, Friday, Saturday and Sunday. Hours 11 AM to 11 PM. Leonard Beckford Finish Steam Baths 1939 Madison Avenue N.Y.C. between 124 and 125 Streets Tel. LE 4-9686

JULIO GOOCHMAN CONTRACTOR
Everything in the Contracting Field
Carpentry work Brick work
All Violations Removed
Call 366-6638

MR. ROSE
78 W 131th Street
RUBBISH REMOVAL and
Light Carpentry Work
All Work Guaranteed
Call AU 3-8537

G. R. CARPET SERVICE
Installations Repairs
and Shampoo
All Work Guaranteed
Call
MR. JUNIOR DAVIS
CY 8-0284

PAINTING
Now is the time to paint your home.
Immediate clean, neat service
PAINTING, DECORATING
and **PAPERHANGING**
Call us now — 854-6628
J J J PAINTING

SEWING MACHINES repossessed,
Portable Consoles, Deskmodels pay
balance due. Singer touch and sew
\$105.90 others from \$19.
Call Credit manager
924-7930

CATERING
For Social Business Functions and
Church Groups — beautiful room
upper East Side Thumpers 1286 1st
Avenue N.Y.C. Call Danny 249-3881
after 8 PM.

BAY AUTO WASH — 212 Bay St.
S.I. Open 6 days a week Car Wash
Mon thru Thurs. — \$2.00 Fri & Sat
\$2.50. Simionizing small cars \$25;
Caddilacs & Lincolns \$98 All work
guaranteed — Call 442-9338

Local-Nationwide Moving Storage Warehouse. We feature export & domestic crating. Agents for American Red Ball Transit Co., Inc. We ship to Florida, California, Texas, Arizona. Charles D. Wood & Son — 147-28 Archer Ave., Jamaica, N.Y. RE 9-3125, if no ans. 516 IV 9-2661

universal FUNERAL CHAPEL, INC.
52nd Street at Lexington Avenue
Ray Kerbelis, Dir.
PL 3-5300

John H. Eggers Publications
Making Coin Cards over 50 yrs.
PILFER-PROOF REFUND CARDS
EGGERS COIN CARDS
Carry all coins safely for mail order
selling. Collections-Refunds Fund-
Raising successfully used by Busi-
nesses, publishers, churches, hospi-
tals, etc. 290 E. 38 St. Bklyn, N.Y.
11203 — E. Balleisen — IN 2-1461

ALEX KOMAR FUNERAL HOME
For Integrity, Dependability
and Ethics
583 Van Houten Ave Clifton, N.J.
Call (201) 777-0942

Beaded flowers. We carry a full line
of supplies: wires, rosary pliers, cut-
ters, floral tape clay, moss, silk floss,
instruction books, etc., for making
your own beaded flowers. Names of
teachers supplied upon request. A.
Gampel, 33 W. 37 St. NY, NY 10018

MULLETTROE (FISH EGGS)
Fresh Frozen Corned Salte Dry.
We ship all over the country
and Mediterranean area
any quantity S.M.B.
914 NE 2-6545

REPUBLIC GERIMŲ KRAUTUVĖ 322 Union Ave. Brooklyn, N.Y. 11211.
EV 7-2089. Juozas Bružinskas, vedėjas. Didelis pasirinkimas įvairių vynu,
degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms.

A. ANDRIUSKEVICIUS — LAIKRODININKAS - JUVELYRAS. Auksas,
sidabras, deimantai, laikrodžiai. 9408 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421,
VI 7-2573.

GERMAN ELECTRONIC SERVICE CORP.
Specialistai patarnavimui ir visos daly's įvairiems Europos gamybos
aparatus.
Lengvai pastekiama traukiniais arba automobiliais —
61-05 39th AVE., WOODSIDE, N. Y.
Paskambinkite: TW 9-3900 ir nurodys, kaip lengva pasiekti jų vietą.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Isteigta 1917 m.
KARLSON'S FLOWERS, INC.
Gėlės. Vaisių pintinės.
84-11 Jamaica Avenue,
Woodhaven N.Y. 11421
Tel. 849-4225

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK
Inkorporuotas 1863
460 West Broadway, South Boston Massachusetts
"Kur tūkstančiai taupo milijonus"
ALFRED W. ARCHIBALD
President
Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A.
O. Šallina ir adv. Jonas J. Grigalius. Reikite su patarnautojais ga-
lima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$132,000,000
Current dividend 5% on all accounts.
Dabar moka **5%** už visų rūšių taupomus pinigus.

FAITH
Universal šermininėje
laidotuvs yra tikėjimo
paliudijimas.
"Praying Hands"
by Albrecht Dürer

PAMINKLAI STATOMI VIŠOSE KAPINĖSE
Siam amatui pasirošimas
garantuoja tinkamą patarnavimą
HOLLANDER CYPRESS CORPORATION
800 JAMAICA AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
AP 7-2332
PEERLESS MEMORIALS
65-31 Grand Ave. Maspeth, N.Y.
DA 6-2123
W. Bielanski - C. Kardovich
E. Novak

Alfa Jeweler
A. USELIS
Garantuotas laikrodžių taisymas
Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laik-
rodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe
REGINA USELIENE — Tel. 497-8865
Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas
267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

SEKMADIENIAIS ATIDARYTA 12-6 • (212) 244-1346 •
Sander Furs, Inc.
GERIAUSI KAILIAI
ŽAVETINAI PUOSNŪS
S. ROSS
305 SEVENTH AVE. (cor. 27th St.), NEW YORK, N.Y. 10001

PIRMAUJANTI DEŠŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBĖS
SCHALLER & WEBER
AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užėikite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9
New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewode: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoriijoje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

DARBININKAS

NEW YORKO
NAUJIENOS

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuve GL 2-6916
Administracija GL 2-2923
Redakcija GL 5-7281

— Dr. J. K. Valiūnas, Vliko pirmininkas, vasario 16 Los Angeles, Calif., Statler Hilton viešbuty pasakys pagrindinę kalbą Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjime.

Jieva Trečiokienė iš Orange, N. J. prieš šventes buvo susirgus plaučių uždegimu ir nuvežta į Šventos Marijos ligoninę Orange, N. J. Dabar namuose sveiksta.

A.L.R.K. Federacijos New Yorko — New Jersey apskrities valdyba sausio 28 d. 12 v. (po sumos) Angelių Karalienės par. salėje, 213 So. 4th. St. Brooklyn, N.Y., šaukia draugijų bei organizacijų atstovų susirinkimą. Šiam susirinkimui įgaliojimai nereikalingi. Susirinkime, be kitų svarbių svarstomų klausimų, numatomas p. Padvariečio įdomių skaidrių (filmų) demonstravimas. Visos Kat. Federacijai priklausančios draugijos bei organizacijos ir jų nariai prašomi kuo daugiau dalyvauti.

Elena Kepalaitė, skulptorė, buvo pakviesta dalyvauti Pennsylvania Academy of Fine Arts 163-čioje metinėje parodoje (Tai pats seniausias meno muziejus Amerikoje). Paroda atidaryta praėjusį ketvirtadienį. Viso parodoje išstatyta 268 tapybos ir skulptūros kūrinių, dalyvauja 64 dailininkai ir 27 skulptoriai. E. Kepalaitė leido išstatyti 4 skulptūras. Reikia pasidžiaugti E. Kepalaitės pasisekimu — dar prieš oficialią parodos atidarymą jos vieną kūrinių nupirko pats meno muziejus. Skulptorė buvo nuvykusi į parodos atidarymą.

C. Kazakevičius, gyv. Denver, Colorado, priklaus Vasario 16 gimnazijai remti būreliui New Yorko (vad. L. Baltrušaitienė). Savo kalėdiniame sveikinime jis rašo būrelio vadovėi: "Jausdamas savo silpnatvę sveikata, siunčiu iš savo pensijos Vasario 16 gimnazijai 48 dol. Tai mano mokestis už 4 metus pirmyn." Pinigai jau pasiūsti per Balfą.

Vasario 16 gimnazijai L. Baltrušaitienė pasiuntė per Balfą 371 dol. Tai mokestis už perėjusius metus (2-ą pusmetį). Dar nėra vėlu atsiliepti, tiem, kurie dar nėra sumokėję, ir kuriems pasiūsta net po kelis laiškus.

Parengimai New Yorko

Vasario 3 — BALFo vakarienė ir akademija Maspetho liet. parapijos salėje, 5 val. p.p.

Vasario 3 — Jaunimo šokiai 8:30 val. vak. Lietuvių Atletų Klube.

Vasario 4 — Apreiškimo parapijos klebono Emerito N. Pakalnio ir naujo klebono J. Aleksio pagerbimas Polonaise Terrace, Greenpoint (Brooklyn). Rengia parapijos organizacijų komitetas.

Vasario 18 — Lietuvos nepriklausomybės 50 metų atstatymo — Vasario 16 dienos minėjimas New Yorko. Rengia N.Y. Amerikos Lietuvių Taryba.

Vasario 24 — Užgavėnės — Liet. kryžiaus Flushing Meadows parke išlaikymui paremti. Lietuvių Piliečių Klube, Maspeth, N.Y., 7:30 val. vak. Rengia kryžiaus tvarkymo ir išlaikymo komitetas.

Vasario 24 — Blynų vakaras 8:00 val. vak. Lietuvių Atletų Klube.

Vasario 24 — Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos tradicinis balius — "The Summit of New York" Embassy "A" salė, E. 51th Street ir Lexington Ave., New York, N.Y. Pradžią 9 v.v.

Vasario 25 — Užgavėnių blynai, Apreiškimo parapijos salėje; rengia Kat. Mot. S-gos 29 kuopa.

Kovo 3 — Kaziuko Mugė — Maspetho liet. parapijos salėje. Rengia New Yorko skautai.

Kovo 10 — New Yorko Vyrų Choro koncertas Franklin K. Lane mokyklos salėje.

Kovo 17 — Vaikų kaulių balius Maspetho parapijos salėje. Rengia Maironio mokyklos tėvų komitetas.

N. Y. vyrų oktetas, po ilgesnės pertraukos persiorganizuotas, sausio 21 turėjo pirmą repeticiją. Nauju oktetu vadovu pakviestas Vytautas Daugirdas.

PLB III seimo komitetas sausio 22 to komiteto vykdomojo vicepirmininko A. Vakselio namuose buvo sukvietęs spaudos bei radijo darbuotojų informacinį susirinkimą. Pradžioje komiteto pirmininkas J. Šlepetyš supažindino su seimo darbu, detaliau apie seimo programą kalbėjo A. Vakselis. Diskusijoje plačiau pasisakyta dėl dailės parodos, dėl informacijos sekcijos ir jos darbo. Pasiūlymuota ir kitais organizacinio darbo reikalais. Po posėdžio svečius pavaišino kava.

Penktoji madų paroda New Yorko rengiama kovo 24 d., 2 val. p.p. puošnioje Le Cordon Bleu salėje. Parodos tikslas šiais metais yra paremti New Yorko Kultūros Židinį — jauni namus. Rengimo komiteta sudaro ponios: R. Alinskienė, Ir. Dičpinigaitienė, F. Ignaitienė, A. Kazickienė, J. Kiaunienė, R. Kudžmienė, A. Sabalienė, N. Ulėnienė, M. Varnienė ir T. Vytuvienė. Komitetas jau pasiskirstė pareigomis, intensyviai dirba ir planuoja, kad paroda būtų sėkminga ir įdomi.

Anelė Garliauskienė iš Brooklyn, N.Y. paaukojo 100 dol. pranciškonų statomiam Jaunimo namam New Yorko. Už auką nuoširdžiai dėkoja t. pranciškonai, ir ta pačia proga kviečia geraširdžius lietuvius prisidėti aukomis prie židinio kūrimo, kad po ilgai užtrukusios teismų bylos kaip galima greičiau būtų galima pradėti statybas. Aukas siųsti: Franciscan Fathers, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Ridgewoode išnuomojamas butas iš 5 šviesių kampanių kambary. Pageidaujama suaugę žmonės. Butas yra tik vienas blokas nuo požeminio traukinėlio stoties. Informacijai tel. 366-3512

Išnuomojamas kambarys vienos šeimos name Richmond Hill sekcijoje. Skambinti vakarais: MI 1-4120.

Parduodamas 2 šeimų mūrinis namas Cypress Hills apylinkė. Namas gražiame stovyje, su apšildimu. Žemės plotas per 100 pėdų. Teirautis po 5 val. vakarais AP 7-2165.

Kovo 30 — Pianistės Aldonos Kepalaitės koncertas Town Hall, New York, 5:30 val.

Kovo 31 — sekmadienį — madų paroda.

Balandžio 21 — Vėlykų stalas ir paskaita, Knights of Columbus salėje, 86-22 85th St., Woodhaven, N.Y. Rengia Liet. Moterų Fed. Klubas New Yorko.

Balandžio 27 d. — Operetės Choro metinis koncertas šeštadienį 7 v.v. Knights of Columbus salėje 86-22 85th Street, Woodhaven.

Balandžio 28 — Lietuvių Kat. Moterų Organizacijų Pasaulinės Sąjungos 45-ųjų metų sukakties minėjimas.

Gegužės 4 d. 1968 m. — Pianistės Julijos Rajauskaitės koncertas, Town Hall, New Yorko, 5 val. 30 min.

Gegužės 4 — šeštadienį, 7 v.v. pavasariniai šokiai, Knights of Columbus salėje, 616 Jamaica Avenue, Brooklyn. Rengia Moterų Vienybė.

Gegužės 25 — Pavasario balius Maspetho salėje. Rengia skautams remti komitetas.

Birželio 2 — Chicago Liet. Operos "Gražina" pastatymas koncertinėje formoje. Rengia "Laisvės Žiburio" Radijo Klubas.

Birželio 8 — Maironio mokyklos abiturientų išleidyvės: iškilmingas aktas ir vaišės. Rengia Maironio mokyklos Tėvų komitetas.

Numatomas parengimus pranešti LB New Yorko apygardos švietimo ir informacijos vadovui V. Radzivonui, 84-16 110th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418. Telef. HI 1-9720.

PLB III seimo komiteto sukvietame spaudos ir radijo darbuotojų pasitarime sausio 22 A. Vakselio bute. Iš k. į d. dr. Br. Radzivas, E. Čekienė, dr. O. Labanuskaitė, Peter Wytenus, St. Dzikas, V. Banelis, R. Kezys, P. Jurkus. Nuotr. R. Kisieliūnas

Antanas Stelingis, architektas, iš Venecuelos prieš mėnesį imigravo į Ameriką ir šiuo metu sustojęs pas savo bičiulį, Longiną Drangauską, 85-16 88 St. Woodhaven, N. Y., Venecueloje jis daugiausia dirbo vidaus dekoravimo srityje, daug dėmesio skirdamas ir menui.

Mečys Vilkas prieš mėnesį atvyko iš Venecuelos į Ameriką aplankyti savo draugų. Sustojęs pas savo bičiulį L. Drangauską Woodhaven.

Juozas Bolevičius-Boley, dramo aktorius, sausio 22 išvyko į Lafayette, Ind., Purdue universiteto teatrą, kur išbus iki pavasario. Jis dalyvaus trijų veikalų pastatyme.

Tėvas dr. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M., skaitys invokaciją Vasario 16 iškilmingam minėjime vasario 18 Washington Irving mokyklos salėje, Manhattan.

Alfonas Nyka — Nylūnas ruošia specialų žodinių montažą "Kai Lietuva prabyla", kurį atliks Vincė Jonuskaitė ir Henrikas Kačinskas šių metų Vasario 16 iškilmingam minėjimui. Lietuva į mus prabilis žymiausių mūsų rašytojų žodžiais, perteikiamais mūsų iškilniųjų scenos veteranų.

MIRĖ TEISININKAS MARTYNAS VAMBUSAS

Po sunkios ir ilgos ligos sausio 13 mirė teisininkas Martynas Vambutas, gyvenęs Woodhaven, N.Y.

Velionis gimė 1899 Rygoje. Realinę gimnaziją 1916 baigė Petrograde. Ten pat studijavo Susisiek. Inžin. Institute. 1921 grįžo Lietuvon. 1924-25 Šiaulių apygardos teismo kandidatas, 1930-40 Kauno apygardos teismo prokuroro padėjėjas. 1941-44 Panevėžio apygardos teismo prokuroras.

Sovietam 1944 Lietuvą vėl okupuojant, draugė su šeima pasitraukė į Vokietiją. Ten Augsburgio lietuvių tremtinių stovykloje apylinkės teisėjas ir Lietuvių Teisinių Tremtinių Dr-jos narys bei vicepirmininkas.

Į JA Valstybes atvyko 1949. Čia LTDr-jos uoliu nariu buvo iki pat mirties.

Atsiveikinti su A. A. M. Vambutu, į laidotuvių kopyčią 80 St., Woodhaven, N.Y., susirinko būrys lietuvių. Atsiveikimo žodį tarė ir velionio šeimai užuojautą pareiškė Lietuvių Teisinių Dr-jos centro valdybos vadovė jos pirm. J. Šlepetyš.

Nuliūdime liko velionies žmona ir sūnus inž. Edmundas.

A. a. Martynas Vambutas palaidotas sausio 16 Cypress Hills kapinėse, Brooklyn, N. Y. R. S.

Kazys Barėnas literatūrinėje popietėje Newarke, N. J.

Poetė Audronė — Ona Balčiūnienė sausio 14 suruošė savo namuose dailią literatūros popietę. 1967 metai buvo gana būdingi tuo, kad spaudoje ir šiaip minėjimuose buvo atžymėta nemaža mūsų rašytojų sukakčių. Panašiu, tik kuklesniu mastu, Newark, N. J. buvo paminėta ir Kazio Barėno, dabar gyvenančio Londone, Anglijoje, 60 metų amžiaus sukaktis. Tiksliau tariant, tai buvo jo literatūrinės darbuotės ir jo indėlio į lietuvišką raštiją apžvalga.

New Jersey gyvenęs rašytojas Pranas Naujokaitis savo gana kruopščiai paruoštoje paskaitoje papasakojo apie Kazį Barėną pažūrėdamas į jį, kaip į kultūros veikėją, žurnalistą ir pagaliau kaip rašytoją. Čia patyrėme, kad Kazys Barėnas yra iniciatyvos ir veiklos žmogus; ką pradeda — nenumeta, o tęsia toliau. Jis daug dirbęs ir tebedirba Nidos įsteigime, Pradalgės, Europos Lietuvis bei Nemuno Aido redagavime. Rūpestingumo ir pareigingumo jausmo jis nestojo žymiausių mūsų rašytojų žodžiais, perteikiamais mūsų iškilniųjų scenos veteranų.

Į iškilmingas pamaldas šv. Patriko katedroje vasario 18 d. 10 v.r. yra kviečiami dalyvauti konsularinio korpuso nariai ir atstovybių prie J. Tautų vadovai. Lietuvių organizacijos pamaldose dalyvaus su savo vėliavomis.

NORWOOD, MASS.

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50 metų jubiliejine sukaktis Norwoode iškilmingai minima vasario 25 Lietuvių Amerikos piliečių draugijos salėje.

Pagrindiniu kalbėtoju maloniai sutiko būti inž. Kazys Barėnas iš Bostono.

Meninę dalį atliks lietuvių visuomenei gerai pažįstamas solistas Benediktas Povilavičius ir muzikas Vytenis Vasyliūnas.

Rengėjai stengiasi, kad minėjimas visiem būtų maloniai įspūdingas. Norwoode lietuvių visuomenė prašoma tą dieną nedaryti kitų išpareigojimų, o sukaupti visą dėmesį šios kilnios lietuvių tautos šventės minėjimui.

Minėjimą ruošia vietinis Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius. K.Š.

NAUJA KNYGA

Amens In Amber, Leonardo Andriekaus anglų kalba poezijos — eilėraščių knyga. Dail. T. Valiaus iliustracijos. D. Jonaitienės vertimas. Kietais viršeliais, kaina 4 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

KEARNY, N. J.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas

New Jersey lietuvių Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukaktį šiemet švenčia vasario 11, sekmadienį.

Tikimasi, jog visi New Jersey lietuvių gausiai dalyvaus šio reto pobūdžio šventėje — pamaldose katedroje ir akademijoje Robert Treat viešbutyje.

Mišios lietuviškai

Programa tokia:
3:30 popiet Lietuvos Nepriklausomybės intencija bus atlaikytos iškilmingos mišios Švenčiausio Jėzaus Širdies Katedroje, Newark, N. J. Mišias lietuviškai celebruos v. s. k. Brizgys, asistuojamas Newarko arkivyskupijos lietuviškų parapijų kunigų. Žodį tars ir Newarko arkivyskupas Thomas A. Boland.

6 val. vak. Robert Treat viešbutyje Newark, N. J. bus bankietas — akademija ir pietūs. Įėjimas vienam asmeniui \$10.

Kearny esančių draugijų atstovai, klebono kun. J. Scharnau sukviesti pasitarimui, entuziastingai dėdasi prie šių iškilniųjų sėkmingo įvykdymo: platinos kvietimus ir kt., o turtingesnės draugijos kaip Schuyler Savings and Loan Association, Lietuvių Katalikų Bendruomenės centras ir Lietuvių Politikos Klubas pasižadėjo apmokėti autobusų išlaidas vykstantiems į katedrą.

Sopulingosios Dievo Motinos bažnyčioje Kalėdose ir Naujų Metų šventėje vienos mišios buvo atlaikytos lietuviškai. Dalyvavo daug žmonių. Yra atspausinti lapeliai lietuviškai mišioms eiga sekti ir atsakinėti. Tikimasi, jog greitu laiku mišios lietuviškai bus įvestos pastoviai kiekvieną sekmadienį.

Nauja vadovybė

Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centras Kearny, N. J., savo narių metiniame susirinkime sausio 8 išsirinko naują valdybą. Į ją įėjo: pirmininku — Vincas Grinevičius, vicepirmin. — Jack Salvest, finansų sekretorium — Charles Alicks, išdinininku — John McShulskis, protokolų sekretorium — Juozas Mėlynis, tvarkdarius — Edward Adamczyk, teisių patarėjas — Frank Gelenitis ir Jack Salvest. Vedėju ir vėl pasamdytas Juozas Mėlynis.

Draugija turi per 200 narių, nuosavus namus, varo prekybą. 1967 prekybos apyvarta pasiekė \$166,000. J. Mėl.

Paminėta Klaipėdos atvadavimo sukaktis

Minėjimas įvyko sausio 14 Kongregacijos salėje Woodhaven. Surošė Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija. Šia proga publikos atsilankė gerokai didesnis būrys negu kitais kartais, kai tebūdavo daugiausia tik iš Mažosios Lietuvos kilusieji arba su tuo kraštu turėję glaudesnių ryšių. Šį sykį buvo gražus abiejų šalių bendravimas.

Minėjime dalyvavo mūsų veiksmų atstovai ir tuo parodė įvyko svarbumą bei minėjimo įvertinimą. Tuo pasidžiaugė ir minėjimo programos vadovė, draugijos vicepirmininkė Vincė Leskaitienė-Zaunienė savo pradedamoje kalboje, kurioje užakcentavo, kad minimas priėjimo įvykis yra nepaprastai didelės svarbos lietuvių tautai. Jis turėtų būti švenčiamas maždaug tokia pat iškilmingumu kaip Vasario 16, kaip antra didžioji lietuvių tautos šventė.

Panašių minčių pareiškė ir Stasys Yla taipgi sulaukė 60 metų, tai ta proga Bronius Balčiūnas paskaitė po tris jo ir jaunos Putnamo sesers Jurgitos eilėrašius.

Pažymėtina, kad New Jersey gyvenę mūsų rašto darbuotojai yra numatę ateityje imtis iniciatyvos ir vėl panašiose aplinkybėse suruošti naujai pasirodžiusių lietuvių rašytojų veikalų aptarimus bei diskusijas.

J. Veblaitis

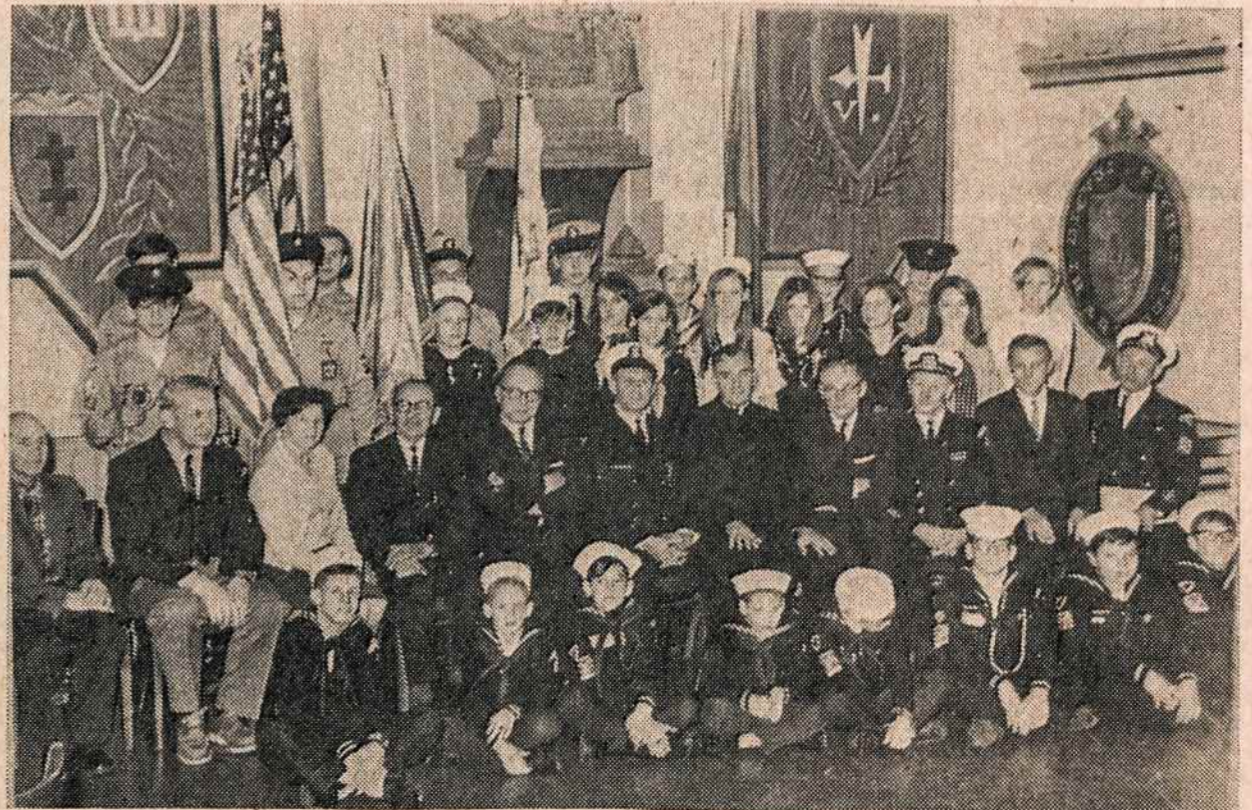
kiti kalbėtojai: L. Bendruomenės New Yorko apygardos pirmin. A. Vakselis, Amer. Liet. Tarybos New Yorko pirm. A. Ošlapas, Ramovėnų — Vaclovas Alksnis. Atvykęs iš Philadelphia Jonas Stikliorius, kaip pagrindinis kalbėtojas, apžvelgė visą Mažosios Lietuvos bylos eigą ir tuo vaizdžiai priminė dėl savo žemių surinkimo visas abiejų pusių lietuvių pastangas krašte ir Tautų Sąjungoj. Jam, panašiai kaip ir visiem mažlietuviams, Klaipėdos krašto sujungimas su Lietuva buvo gyvenime didžiausias ir išspūdingiausias įvykis. Esą, turėtų būti ne dvi, bet viena Lietuva.

Kun. J. Dagys, ML Bičiulių Draugijos pirmininkas, supažindindamas minėjimo dalyvius, pasidžiaugė kad sykiu dalyvauja ir ponis Budrienė, kurios vyras a.a. pulk. Budrys, kaip sukilimo vadas labiausiai padėjo nulemti Klaipėdos krašto likimą ir už tai jis niekad nebus išdildytas iš istorijos. Taip pat karštai plojimais buvo pagerbtas buvęs sukilimo dalyvis p. Kupčiūnas, Vyties Kryžiaus kavalierius.

Minėjimą raštu sveikino Generalinis konsulas A. Simutis ir Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas, kurį atstovavo vicepirm. J. Audėnas.

Ponios Dagienės paruoštos vaišės gavino dalyvius.

A. Koncė

Bostonė jūros skautų Nemuno tuntas sausio 13 paminėjo Klaipėdos atvadavimo 45 metų sukaktį. Nuotraukoje tuntas su garbės svečiais ir tėvų komiteto nariais. Iš k. į d. sėdi A. Andriulionis, L. Lendraitis, S. Grudziūnas, Ed. Bajerčius, Br. Utenis, Br. Kovas, kapelionas kun. A. Janiūnas, J. Kapocius, P. Jančiauskas, Alf. Jackūnas, M. Manomaitis. Nuotr. P. Pliškio